

СПРАВКА
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ОТ ОБЩЕСТВЕННОТО ОБСЪЖДАНЕ
НА ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Изготвил становището	Предложение	Отразяване на предложението	Становище/коментар по предложението
akmail	<p>Технически забележки</p> <p>1. В текста, който се добавя в чл. 112, ал. 1, т. 3 два пъти се повтаря "освен в".</p> <p>2. В ал. 4 на чл. 114 не е посочено от кой момент договорът ще се счита за прекратен. Поради това, ако в даден момент след изтичането на 6-месечния срок от сключването на договора се окаже, че има осигурено финансиране, ще се породят въпросът дали към въпросния момент договорът е бил прекратен или е бил действащ. Внасянето на яснота по този въпрос е важно и от гледна точка на това кога може да започне нова процедура за възлагане на обществена поръчка със същия предмет.</p> <p>Предложение: Алинея 4 на чл. 114 да се преформулира по следния начин: „Ако в шестмесечен срок от сключване на договора не е осигурено финансиране, договорът се прекратява автоматично с изтичането на последния ден от този срок.“</p>	<p>Приема се</p> <p>По т. 2 не се приема</p>	<p>Не е налице необходимост от такова уточнение, тъй като когато прекратяването на договор настъпва с изтичане на определен срок, моментът на прекратяване е ясен - изтичането на този срок по начина, който е зададен. Броенето на сроковете се извършва съгласно общите правила в ЗЗД.</p>
akmail	<p>Срок на гаранциите по чл. 111, ал. 5, т. 2 и 3</p> <p>Банковите гаранции и застраховките се издават за определен срок (срок на валидност) и е целесъобразно да се въведе на законово ниво изискване този срок да надвишава с поне 30 дни</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Съгласно ал. 9 на чл. 111 правото да определи условията и сроковете за задържане и освобождаване на гаранцията е на възложителя с оглед защита на неговите интереси.</p>

	<p>срока за изпълнение на поръчката. По този начин ще се осигури достатъчно време на възложителя да констатира забавено или лошо изпълнение и съответно да предяви претенция за плащане към банката или застрахователя. Разумно е да се предвиди и законово изискване за представяне на документ, удостоверяващ плащането на премията по всяка застраховка, сключена като гаранция, като по този начин ще се осигури надлежно доказателство, че покритието по съответната застраховка е започнало.</p> <p>Предложение: В досегашната ал. 7 на чл. 111, която се предвижда да стане ал. 8, да се създадат изречение второ и трето: „Ако бъде предоставена гаранция във формата по ал. 5, т. 2 или 3, срокът на гаранцията трябва да изтича най-малко 30 дни след срока за изпълнение на договора за обществена поръчка, а когато предметът на поръчката включва гаранционно поддържане – след срока на гаранционното поддържане. Всеки договор за застраховка по ал. 5, т. 3 трябва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. да съдържа изрична уговорка, че неговото изменение или предсрочно прекратяване може да стане само с писменото съгласие на възложителя. 2. да се придружава от документ, издаден от застрахователя, който удостоверява плащането на застрахователната премия." 		<p>В ЗОП няма пречка и при действащата редакция възложителят да определи документите, които следва да представи кандидат или участник, за да докаже наличието на съответната гаранция.</p>
--	--	--	--

<p>akmail</p>	<p>Ограничаване на застраховка „Гаранция“ - възражение Възразявам срещу предлаганото ограничаване на използването на застраховка като вид гаранция само до гаранции, чиято стойност не надвишава 500 000 лв.</p> <p>Мотиви:</p> <p>1. Предлаганата мярка ще осигури повишена защита само на интересите на възложителите на обществени поръчки на висока стойност, но не и на останалите възложители, т. е. предлага се частично, а не цялостно решение на констатираните проблеми.</p> <p>2. В мотивите към ЗИДЗОП не е посочено по какви критерии е определено използването на застраховка като форма на гаранция да се ограничи до сумата от 500 000 лв., а не до по-висока сума, например 1 000 000 лв.;</p> <p>3. Предлаганата мярка ще доведе до:</p> <p>а) ограничаване на правото на определения за изпълнител сам да избере формата на гаранцията, законово регламентирано в ал. 7 на чл. 111 от ЗОП;</p> <p>б) оскъпяване на обществените поръчки – публично известно е, че използването на застраховка като форма на гаранция се предпочита от изпълнителите на обществени</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Въвеждането на ограничение за използване на застраховката като форма на гаранция е с оглед защита на обществения интерес и е в резултат от проблеми в практиката. Установено е, че този вид гаранция е прилагана при поръчки на високи стойности. Доколкото възстановяването на средствата е значително по-трудно и би могло да доведе до оспорване пред съд, това би забавило съществено изпълнението на обществено значими поръчки. От друга страна, с цел облекчаване участието на МСП, се запазва допустимостта за използване на този вид гаранция до предложения размер.</p> <p>С предложени праг, при гаранция от 10%, предоставянето ѝ под формата на застраховка ще бъде допустимо при договори над 10 000 000 лв., което е малък процент от общия брой процедури годишно.</p>
----------------------	---	---------------------	---

	<p>поръчки заради по-ниските финансови разходи. Използването на по-скъпи форми на гаранция неминуемо ще доведе до оскъпяване на обществените поръчки;</p> <p>в) ограничаване на конкуренцията – фирмите, които не могат или не желаят да осигурят гаранция под формата на банкова гаранция или парична сума, изобщо няма да участват в процедурите за обществени поръчки;</p> <p>г) намалена защита на интересите на възложителите – за да се избегне ограничението от 500 000 лв., възложителите ще бъдат принудени да намаляват размера на изискваните гаранции, включително на гаранциите за авансово предоставени средства. По този начин ще се обезсмисли предлаганото повишаване на размера на гаранциите за изпълнение от 5 на 10 на сто от стойността на поръчката.</p> <p>4. Предлаганата мярка е форма на лобизъм в полза на банките.</p> <p>5. Предотвратяването на рисковете, което се цели с предлаганата мярка, може лесно да се постигне и без законодателни промени – достатъчно е да се използва възможността за прилагане на стандартизирани изисквания и документи, която осигурява чл. 231 от ЗОП. За целта е необходимо министърът на финансите да одобри стандартизирани застрахователни</p>		
--	--	--	--

	условия (клаузи) и стандартизиран образец на застрахователна полица.		
Akmail	<p>Регламентиране на застраховка „Гаранция“</p> <p>В мотивите към ЗИДЗОП е посочено, че липсата на подробна законова регламентация на застраховката като форма на гаранция <i>„предполага процес на уреждане на застрахователни претенции, който допуска възникване на правни спорове и отлагане на плащанията, което би могло да доведе до пряко засягане на интересите на възложителя на обществената поръчка.“</i></p> <p>Затова си позволявам да предложа да се въведе законова регламентация на т. Нар. Застраховка „Гаранция“, като се промени текста на предложената в ЗИДЗОП нова ал. 7 на чл. 111 по следния начин:</p> <p><i>„(7) С договора за застраховка по ал. 5, т. 3 застрахователят писмено се задължава безусловно и неотменяемо да заплати определената в договора застрахователна сума в срок до 15 работни дни от получаване на писмено искане за плащане от възложителя, съдържащо декларация, че изпълнителят е в нарушение на задълженията си по договора за обществена поръчка, както и пълни и точни данни за банковата сметка на възложителя, по която да се извърши плащането. Всяка уговорка в застрахователния договор, с която извършването на плащане от страна на застрахователя се обвързва с изпълнението на някакво условие от страна на възложителя или</i></p>	Приема се частично	Предложена е редакция, която въвежда условия по отношение на застраховката като вид гаранция. Не е приемливо предложеното безусловно и неотменимо задължение за плащане на обезщетение при гаранция за изпълнение под формата на застраховка да бъде отнесено и към заварените договори. Доколкото съгласно закона условията и сроковете за задържане или освобождаване на гаранцията за изпълнение се уреждат в договора за обществена поръчка, би могло да се нарушат клаузи, с които страните са се съгласили при сключването му.

	<p><i>изпълнителя на обществената поръчка, се смята за нищожна. Ако застрахователят не извърши плащане съгласно изречение първо, той дължи на възложителя обезщетение в размер на едно на сто от застрахователната сума за всеки ден просрочие, но общо не повече от застрахователната сума.“</i></p> <p>За да може регламентацията за застраховката „Гаранция“ да важи и за заварените застраховки, предлагам в §41 от ЗИДЗОП да се създаде ал. 4 със следния текст:</p> <p><i>„(4) За застрахователни договори, с които се обезпечават авансово предоставени средства и/или изпълнението на договор за обществена поръчка чрез покритие на отговорността на изпълнителя, сключени до влизането в сила на този закон, се прилагат разпоредбите на чл. 111, ал. 7.“</i></p>		
<p>Hristo2022</p>	<p>Коментари</p> <p>Предложението за ал.7 на чл.111 е неудачно, като размер, защото не е съобразен с масовия размер на гаранциите в практиката - исканите 500 000 лв. е твърде висока стойност и на практика няма да се прилага. Вижте чрез инструментите на ЦАИС-ЕОП, че е пренебрежителен броя на гаранциите от 500 хил. лева.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Действително с така предложения праг ще бъдат обхванати малък дял от провежданите годишно процедури. От друга страна това са договорите на висока стойност, които се приемат за високо рискови и следва интересите на възложителите при тях да бъдат надеждно защитени.</p> <p>От гледна точка на изпълнителите, в по-голямата част от случаите няма да бъдат ограничени да се възползват от предимствата, които им дава този вид застраховка. Няма</p>

			да бъде засегнато и участието на МСП.
	За авансовото плащане е неуспешно изискването за застраховка като гаранция, както практически, така и в юридически аспект.	Не се приема	Коментарът е необоснован. Не става ясно защо изискването за застраховка като гаранция при авансовите плащания се определя като неуспешно. Видът на гаранцията е по избор на изпълнителя. В случай че не е удачна той свободен да избере някоя от останалите две форми на застраховка.
	По предложението по чл. 15, е добре да се създаде нова алинея, в която да се постави изискването изпълнителя, получаващ инхаус поръчката да представя доказателства, че може да изпълни, съгласно изискванията на Възложителя, като представи и доказателства за това.	Не се приема	Дружеството, на което се възлага изпълнението е вътрешно, т.е. то е под контрола за възложителя, поради което би следвало той да има яснота по отношение възможностите на дружеството да изпълни поръчката, както и да може да го проверява във всеки момент. Целта на декларацията е допълнително ангажиране отговорността на изпълнителя.
	Във връзка с предложенията за изменение на ал. 5 на чл. 47, във връзка с изискването за критерии за чисти превозни средства, да се уточни и прецизира терминологията, защото "чисти" юридически не е прецизно употребено. Също така, всички знаем от практиката, че трябва да се добави и текст който да реферира	Не се приема	Чрез предложения текст се въвеждат изискванията на Директива 2019/1161/ЕС, поради което са използвани възприетите в нея понятия. Както е видно от предложената алинея 8, следва да бъде приета

	към качеството, това са минимални изисквания към качеството на доставяните чисти превозни средства.		Наредба, в която използваните понятия ще бъдат дефинирани.
	Предложението по чл. 237а за наблюдатели вече беше прилагано и няма никакъв ефект от него има смисъл ако са членове на комисията и участват във вземането на решенията	Не се приема	С предлаганата нова форма на контрол се цели повишаване прозрачността на възлагателния процес при възлагане на обществени поръчки с особена сложност и/или свързани с критични инфраструктури, и чиито стойности са над посочените в чл. 20, ал. 1. Задълженията и отговорностите на наблюдателите ще бъдат уредени в правилника за прилагане на закона.
	По чл. 237б, стойността следва да се намали от 5 млн. лева на 300 хил. лева, защото се получава мъртва норма, която ще остане на хартия - справка ЦАИС-ЕОП колко са поръчките по 5 млн. лева	Не се приема	При определяне обхвата на този вид подкрепа за възложителите са взети предвид както стойността, която определя поръчките като значими и същевременно рискови, така и възможностите на звената за вътрешен одит.
	Като цяло в законопроекта липсва норма посветена на случаите на инфлация и норма посветена на обществените поръчки за доставки на енергоносители, а това е супер сложна материя и трябва да се даде нормативна уредба.	Не се приема	В хода на обсъждането на законопроекта са приети изменения в ЗОП, които се отнасят до възможността за индексирание при инфлация. Относно доставката на енергоносители – специфичната

			материя е предмет на уредба в специалното законодателство
Isililova	<p>Проект на ЗИД на ЗОП</p> <p>1. Относно предложението за нова ал. 6 на чл. 14 в проекта на ЗИД на ЗОП.</p> <p>1.1. Ако трябва да са наистина работещи мерките, задължаващи изпълнителя да изпълни поръчката със собствен ресурс, то подаването на една обща декларация е крайно недостатъчно и неясно доказуемо при неизпълнение, защото тук имаме много голям обхват на понятието ресурси – финансови, човешки, технически и т.н. ресурси. Необходимо е да се предоставят и съответните „доказателства за възможности и ресурси“ от страна на изпълнителя, за да не стане тази разпоредба за някои изпълнители лесно заобиколима формалност.</p> <p>1.2. Винаги може да има една минимална част от дейностите, които да не могат да се изпълнят със собствени ресурси – например машини, които си взел под наем, на лизинг и т.н., ступи се машина скъпа и докато се ремонтира нова ли ще се купи или друга за определен период и ред други примери. Считам за целесъобразно и правилно да се допусне възможност за изпълнение както при специализираните предприятия най-малко 80 на сто или дори повече от нейния предмет със собствени</p>	Не се приема	<p>Дружеството, на което се възлага изпълнението е вътрешно и под контрола на възложителя, поради което се предполага, че възложителят има яснота по отношение възможностите на дружеството да изпълни поръчката. Целта на декларацията е допълнително ангажиране отговорността на изпълнителя.</p> <p>Забраната, която се въвежда с предложената разпоредба се отнася до превъзлагане на изпълнението на предмета. Собственият ресурс не означава, че техниката трябва да е собственост на изпълнителя, няма пречка да е и наета, стига да разполага с нея.</p> <p>Недопустимо е изпълнението на части от предмета на поръчката от подизпълнители или други субекти, това е превъзлагане.</p>

	<p>машини, съоръжения и човешки ресурс, като останалите проценти ги осигурят с капацитет от трети лица, като се прецени какви ресурси може да се използват или възможност за подизпълнители или др.</p>		
	<p>2. Относно предложението за нова ал. 2 на чл. 15 в проекта на ЗИД на ЗОП.</p> <p>Не са написани в доклада мотиви защо в чл. 15, ал. 2 няма разпоредби за представяне на декларация за изпълнение на поръчката със собствени ресурси, така както е разписано в чл. 14, ал. 6 и чл. 149, ал. 7 от ЗИД на ЗОП</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Направена е редакция във връзка с получени становища</p>
	<p>3. Не считам, че увеличаването на гаранцията за изпълнение на договор по чл. 111, ал. 2 от 5% на 10% е целесъобразно и довежда до постигане на посоченото в доклада: „защита на възложителите от потенциален риск от невъзможност за удовлетворяване на претенции при по-големи суми“.</p> <p>Мотиви: Предложението считам за субективно за изпълнителите, защото увеличението е двойно, а ограничението позволява на Възложителя да определя размера на гаранцията в диапазона до 10% без да посочва обективни причини за това. Освен това, в договорите съществуват и редица други механизми, които гарантират защитата на възложителя, които са в реда/начина за приемане и заплащане на работата, прекратяване на договора и др. Не считам, че е</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложеното увеличение е за максимален размер на гаранцията, като превенция за не редките случаи на лошо или некачествено изпълнение на договорите. Конкретният размер на гаранцията е по преценка на възложителя, който може да определи и много по-нисък процент.</p>

	<p>необходимо да се прекалява с прилаганите механизми за защита на възложителя.</p> <p>За справка, с нормативното въвеждане на гаранцията за изпълнение на договора през 2002г. само до 2004г. размера ѝ беше не повече от 10%, 2004г. стана 5%, 2010г. беше изменен на 3%, а от 2014г. отново стана 5%.</p>		
	<p>4. Относно предложеното изменение на чл. 111, ал. 3 за фиксиране размера на авансово представените средства с гаранция в същия размер го считам за неприемливо и дори противоречащо на смисъла на авансовите плащания по ЗОП. При положение, че се вдига до 10% и гаранцията за изпълнение, а има и други механизми по договора за защита на възложителя, то това предложение за мен е изцяло субективно. Допълнително, трябва да се посочи и доколко то не води и до ограничаване на кандидати за участите, които могат да изпълнят качествено поръчката.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>По отношение определянето на фиксиран размер – по този начин всъщност се премахва възможността за субективизъм от страна на възложителя, доколкото няма критерии за определяне размера на авансово предоставяните средства; По отношение на самия размер – трябва да се съобрази, че искането на аванс не е задължително за разлика от представянето на гаранция за изпълнение, когато е поискана от възложителя.</p>
	<p>5. Доколкото министърът на финансите осъществява държавната политика в областта на обществените поръчки чрез АОП, както и във връзка правомощията на АОП, считам за редно изпълнителният директор на АОП да определя наблюдателите по предложени нов чл. 237а, пък било и съгласувано с министъра на финансите, както и докладването да е до изпълнителния директор на АОП. За първи път министър на финансите пряко се намесва в процеса на процедурите на обществените</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предвидено е специално правомощие на министъра на финансите, което реализира по своя преценка, когато се касае за поръчки с особена сложност, засилен обществен интерес, и/или свързани с критични инфраструктури и на висока стойност.</p>

	<p>поръчки без да се пояснява по какви обективни причини трябва той да осъществява текущия контрол пряко.</p>		
	<p>6. Наредбата по чл. 47, ал. 8 от ЗОП се издава в двумесечен срок от приемането на закона и считам, че е редно определението за „чисти превозни средства“ по чл. 4, т. 4 от Директива (ЕС) 2019/1161 да се въведе с този проект на ЗИД на ЗОП.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Избраният подход за въвеждане в националното законодателство е допустим, доколкото изборът на конкретния начин за транспониране е в преценката на държавите членки.</p> <p>От гледна точка на националното законодателство, предвид основната цел и предназначение на ЗОП, както и неговия общ характер и приложимост за всички видове поръчки и възложители, е логично и прецизно специфични понятия, които са част от специална нормативна уредба да бъдат дефинирани в нея, а не в общия закон.</p> <p>Предвидено е влизането в сила както на закона, така и на наредбата да бъде два месеца след обнародването в ДВ, т.е. при влизане в сила на закона, следва да има и действаща наредба.</p>
	<p>7. Предвид политиката за оптимизиране на администрацията с 15%, доколко написаното в доклада за необходими допълнителни 30 щатни бройки, без анализ на възможностите за изпълнение с наличните към момента човешки ресурси, е удачно.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Увеличението на щата е в резултат от направен анализ на необходимия капацитет за изпълнение на новото правомощие.</p> <p>Освен това, към законопроекта е приложена финансова обосновка, която засяга този въпрос.</p>

<p>Stefostrategy</p>	<p>1. Предвижда се да бъде изменен чл. 107 от ЗОП, като се създава нова ал. 2 със следното съдържание:</p> <p><i>„(2) Възложителят не отстранява участник, когато констатираните недостатъци не променят по същество фактите относно липсата на основания за отстраняване и съответствието с критериите за подбор, съдържанието на офертата, както и предложенията в нея, които подлежат на оценяване.“</i></p> <p>С цитираното изменение нормативно се въвежда възможността да бъде избран изпълнител, който не отговаря на критериите за подбор, респективно чиято оферта не отговаря на предварително обявените условия на обществената поръчка. С правната норма се нарушава принципа на равнопоставеност, уреден в чл. 2, ал. 1, т. 1 от ЗОП, тъй като поставя в „привилегировано“ положение определен кръг участници. Де факто законодателно се поставят в по-благоприятно положение участници, които имат недостатъци в офертата спрямо тези участници в обществената поръчка, които са положили дължимата грижа и са подготвили оферта, която отговаря на всички изисквания на възложителя за дадената обществена поръчка.</p> <p>На следващо място предпоставката за прилагане на ал. 2 - <i>„констатираните недостатъци не променят по същество фактите“</i> предоставя прекалено голяма</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложението е отпаднало във връзка с получени становища</p>
-----------------------------	--	------------------	--

	<p>свобода на оценителната комисия, доколкото не съдържа обективни измерители за преценка, а е подвластна изцяло на субективните възприятия на оценителната комисия. Въвеждането на подобна формулировка, която подлежи на свободна интерпретация по отношение на това кой недостатък <i>не променят по същество фактите</i>, създава реална опасност от превратно тълкуване на фактическата обстановка, злоупотреба с права и липса на прозрачност при разходване на публични средства.</p> <p>Следва да се има предвид, че в хипотезата на финансиране на обществена поръчка с европейски средства, съществува реална опасност от налагане на финансова корекция и подаване на сигнал за нередност, в случай че Управляващият орган не възприеме становище на оценителната комисия, че даден участник не следва да бъде отстранен, тъй като <i>констатираните недостатъци не променят по същество фактите</i> в неговата оферта.</p> <p>Въвеждането на цитираната правна норма е отклонение от изискваната обективност при разглеждане на офертите, тъй като допуска преценката на част от офертите да се извърши по субективен признак. Аргумент за неправилност на подобно основание е фактът, че при изготвяне на офертата си участниците следва да се ръководят от „предвидимост“ в начина на изготвянето ѝ, а не да се предоставя</p>		
--	--	--	--

	<p>възможност за субективна преценка кое несъответствие в офертата им <i>не променят по същество фактите в нея.</i></p> <p>С оглед на изложеното считам, че предложеното изменение на чл. 107 е незаконосъобразно, тъй като противоречи на чл. 2, ал. 1, т. 1 от ЗОП и на духа на закона като цяло.</p>		
Stefostrategy	<p>Предвижда се нова ал. 7 в чл. 111, със следното съдържание:</p> <p><i>„(7) Гаранцията по ал. 5, т. 3 може да се предостави само когато стойността на авансово предоставените средства, съответно на гаранцията за изпълнение, е равна или по-малка от 500 000 лв.“.</i></p> <p>Текста урежда ограничение при избора на застраховка като форма на гаранция за изпълнение, обвързано с определена стойност на гарантираната сума. Въвеждането на подобно ограничение не е мотивирано и обосновано с обективни предпоставки. Липсва аргументация защо застраховката се разглежда като ненадежден инструмент за обезпечаване на стойности и над 500 000 лв. Въвеждането на подобно ограничение създава необосновани пречки пред икономическите оператори, които би следвало сами да преценят кой вид гаранция допустимо от ЗОП да избират. В случай че законодателят допуска застраховката в размер до 500 000 лв. като гаранция за обезпечаване на договори, то не би следвало тя да бъде</p>	Не се приема	Има разлика между гаранциите във форма на банкова гаранция и на застраховка, която произтича от тяхната същност като вид търговски сделки. За разлика от банковата гаранция, която по дефинция включва ангажимент за безусловно и неотменимо задължение за изплащане при поискване от този, в чиято полза е издадена, получаването на обезщетение по договор за застраховка се предхожда от определен фактически състав, вкл. действия, срокове и др., които могат да бъдат предмет на спорове, поради което удовлетворяването е по-проблематично и свързано със затруднения, вкл. водещи до невъзможност. Това обуславя предлаганата допустимост на тази форма на гаранция да бъде за поръчки на по-ниска стойност. По този начин се постига баланс

	<p>допустим способ за договори без значение на тяхната стойност. Принципът, регламентиран в ЗОП е, че публичните и европейските средства следва да бъдат надеждно защитени независимо от техния размер. В този смисъл не намират опора мотивите на проекта на ЗОП, определящи застраховката като допустима гаранция единствено и само когато нейният размер е до 500 000 лв.</p>		<p>между интересите на възложителя (предвид описаните затруднения) и на стопанските субекти, доколкото за поръчките на по-ниски стойности потенциални заинтересовани лица могат да бъдат и стопански субекти с по-малки икономически и финансови възможности, за които е от значение възможността за избор между двата вида гаранция за изпълнение.</p>
<p>Stefostrategy</p>	<p>На последно място се предвижда в чл. 231, ал. 3 стандартизираните изисквания и документи да се одобряват единствено от министъра на финансите, като се изключва участие на министъра отговорен за съответния ресор. Счита се, че така направеното предложение за изменение не дава възможност на компетентните лица, отговорни за съответно ресор да вземат участие и дадат мнение за правилността на стандартизираните документи. Министърът на финансите не би следвало да се счита за компетентен във всички сфери, тъй като специализираната експертиза е съсредоточена в съответното ресорно министерство. Подобен подход на централизация би могло да доведе до необоснована централизация на правомощия, която да не е обвързана с професионална компетентност и до вземане на грешни решения поради изключването на участници, които</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложението е отпаднало.</p>

	познават нуждите и потребностите на съответния сектор.		
Stefostrategy	<p>Предложените промени в ЗОП във връзка с контрол и препоръки на обществени поръчки от страна на външни наблюдатели и Вътрешен одит изключва тяхната отговорност по ЗОП за направените констатации и препоръки. В случай че се прецени тяхното участие, то трябва да се разпишат по ЗОП за тези правни субекти парични глоби/санкции при констатирани от други органи незаконосъобразности по процедурите, настъпили вследствие изпълнение на техни препоръки и да отпадне отговорността на възложителя и оценителната комисия.</p> <p>Аналогична е хипотезата и по отношение на министъра на финансите, който в случай на намеса по обществена поръчка на друг възложител да носи цялата отговорност за незаконосъобразност на съответната процедура. Т.е. трябва да се разпишат в ЗОП правила за снемане отговорност от възложителя и оценителната комисия при възприемане на указания дадени от министъра на финансите, респективно наблюдатели и звено за Вътрешен одит.</p> <p>По отношение на контрола на АОП по проекти на документации, също следва да се преосмисли възможността за налагане санкции на изпълнителния директор на АОП при даване на незаконосъобразни указания на възложителите в тези становища, констатирани</p>	Не се приема	<p>Предложените решения са неприложими и в противоречие с правната система. Проблемът съществува, но решението следва да се търси в постигане на обща методология / разбиране за начина на прилагане на разпоредбите. Този проблем е практически.</p> <p>Целта на предлаганата разпоредба за извършване на одитен ангажимент за консултиране е вътрешният одит да изрази професионално мнение относно работата на оценителната комисия, с което да даде на своя ръководител допълнителна увереност преди той да вземе своето решение за определяне на изпълнител. Предвид естеството на одитния ангажимент за консултиране регламентирано в чл. 8 от ЗВОПС. Възложителят може да взема решения без да се съобрази с изразеното одиторско мнение, тъй като той носи отговорност за законосъобразното провеждане и възлагане на обществените поръчки.</p>

	<p>впоследствие от Управляващи органи на оперативни програми, контролни органи или органи на съдебната власт. По този начин ще се уреди поемането на отговорност на всеки, който е взел участие по контрол и участие в обществените поръчки.</p>		
	<p>Предвижда се в глава тридесет и първа да се създаде раздел 1а с чл. 237а и чл. 237б, както следва:</p> <p>”Раздел 1а. Текущ контрол и одиторско мнение</p> <p>Контрол, осъществяван от наблюдатели</p> <p>Чл. 237а. (1) Министърът на финансите може да определя лица, които да участват като наблюдатели в работата на комисията при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки, чиито стойности са над посочените в чл. 20, ал. 1.</p> <p>(2) Наблюдателите изготвят доклад за работата си, който предоставят на министъра на финансите и на възложителя.</p> <p>(3) Условието и редът за определяне и участие на наблюдателите се уреждат в правилника за прилагане на закона.</p> <p>Изразяване на одиторско мнение от звеното за вътрешен одит в организацията</p> <p>В чл. 237 „а“ се създава ал. 2, в която се предвижда, че „Наблюдателите изготвят доклад за работата си, който предоставят на министъра на финансите и на възложителя“. Съгласно така разписаното правило докладът с информация за</p>		

	<p>всяка обществена поръчка на стойности над посочените в чл. 20, ал. 1 от ЗОП ще се предоставя на министъра на финансите, включително и за обществени поръчки, чийто възложител не е министъра на финансите. Нормата от една страна създава възможност за намеса в оперативната самостоятелност на другите възложители в процеса на възлагане на обществените поръчки, а от друга страна предоставя информация на правен субект (министъра на финансите), който е трето неучастващо лице в процеса. Министърът на финансите няма качеството на контролен орган, защото е равнопоставен на останалите възложители, нито е правораздаващ орган, тъй като не е посочен като особена юрисдикция. С оглед на това обстоятелство, докладването на резултата от обществени поръчки, на които министърът на финансите не е възложител, е в разрез с основните принципи на правото и на ЗОП.</p> <p>Текстът на чл. 237 „а“ е опит за централизация на информацията за обществени поръчки на стойности над посочените в чл. 20, ал. 1 от ЗОП, но както беше споменато по-горе информацията за действаща обществена поръчка /т.е. такава, която не е приключила със съответното решение/ следва да се предоставя единствено и само на лица, които имат правомощие в процеса на възлагане на обществената поръчка – възложител, контролни органи, органи на съдебната власт.</p>		
--	---	--	--

	<p>На следващо място офертите може да съдържат конфиденциална информация и участниците да поискат същата да не бъде разкривана – чл. 102 от ЗОП.</p> <p>Функцията и предназначението на <i>наблюдатели в работата на комисията</i> е неясна, доколкото последните не би следвало да имат право на достъп до офертите и не би следвало да имат право на мнение при вземане на решение от комисията. Тези права не би следвало да се предоставят на външни субекти за процеса на разглеждане на офертите, тъй като обратното би означавало да се предостави информация на лица без правен интерес. Един от основните принципи на правото е, че само носителят на определено субективно право или ползвателят на определена правна възможност може да ги предяви и съответно защитава. В настоящия случай процесуалната фигура на <i>наблюдатели в работата на комисията</i> няма права по съответната обществена поръчка и следователно няма правен интерес от нейното провеждане и краен резултат. Ако тази процесуална фигура бъде разглеждана като представляващ чужди интереси, то следва ясно да се дефинират кои са те и дали не противоречат на основните принципи на ЗОП. Третата хипотеза на фигурата <i>наблюдатели в работата на комисията</i> би могла да е превенция за нарушения по време на процедурата. Тази</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Условията и редът за определяне и участие на наблюдателите ще бъдат уредени в правилника за прилагане на закона.</p> <p>Към момента нормативната уредба също допуска външни за организацията на възложителя лица да вземат експертно участие при провеждане на процедурите.</p>

	<p>хипотеза се явява в противоречие с действащото българско законодателство, доколкото същото съдържа ясно разписани правила за установяване на нарушения и ясно са посочени компетентните органи, които биха могли да ги установят.</p> <p>Не на последно място следва да се отбележи, че допускането на външни лица до работата на комисията би могло да създаде условия за неправомерно изтичане на информация преди да е приключила работата на комисията и съответно предпоставки за въздействие върху нейните решения, още повече че няма задължение наблюдателите да подписват декларация за липса на конфликт на интереси и липса на свързаност с участниците в процедурата, включително липса на декларация за неразгласяване на информацията станала им известна по време на провежданите заседания на оценителната комисия.</p>		
	<p>В чл. 237 „б“ се предвижда Звеното за вътрешен одит на възложителя да извършва проверка на работата на оценителната комисия. Разписано е, че „Одитният ангажимент за консултиране се изпълнява в обхват и съдържание съгласно указание на министъра на финансите“.</p> <p>На първо място даването на указания от министъра на финансите на Звеното за вътрешен одит на друг възложител е нарушение на неговата оперативна самостоятелност. Следва да се има предвид, че Звеното за вътрешен одит е подчинено на ръководителя на</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Съгласно чл. 47, ал.1 от ЗВОПС, министърът на финансите отговаря за координацията и хармонизацията на вътрешния одит в организациите по чл. 12. В тази връзка се предвижда министърът на финансите да издаде указание за обхвата и съдържанието на одитния ангажимент за консултиране, с оглед унифициране на извършваната одитна работа при</p>

	<p>съответната администрация, към структурата, на която е създадено и съответно само неговите указания са задължителни за Звеното. В този смисъл нормата противоречи на Закона за администрацията.</p> <p>На следващо място се предвижда Звеното за вътрешен одит да извършва проверка на не приключили обществени поръчки. Проверката приключва с доклад, който се предоставя на възложителя, но не е посочено дали последният е длъжен да се съобрази с констатациите или може да вземе решение по вътрешно убеждение. Считаю, че втората хипотеза е законосъобразна, т.е. докладът има информативен характер, тъй като само възложителят носи административно-наказателна отговорност за законосъобразното провеждане и възлагане на обществените поръчки. В случай че възложителят възприеме препоръките на Вътрешния одит и впоследствие друг компетентен одитен или съдебен/контролен орган констатира незаконсъобразност вследствие изпълнение препоръките на Вътрешния орган, то отговорността ще е на възложителя и на оценителната комисия, тъй като Вътрешният одит не носи отговорност за направените препоръки и указания по ЗОП. Не без значение е, че проверяващите от Вътрешния одит също не попълват декларации за конфиденциалност, липса на свързаност с участниците или конфликт на интереси, което би могло да доведе до изтичане на информация преди</p>		<p>изпълнение на дейността по чл. 237б.</p> <p>Относно конфиденциалността: Съгласно чл. 26 от ЗВОПС вътрешните одитори са длъжни да не разгласяват и да не предоставят информацията, станала им известна при осъществяване на дейността им. В Международните стандарти за професионалната практика по ВО и Етичния кодекс на вътрешните одитори също се регламентира изискването за избягване на конфликт на интереси и спазване на принципа за поверителност от вътрешните одитори. Поради което не би трябвало да се стига до изтичане на информация преди приключване на работата на оценителната комисия.</p>
--	--	--	---

	<p>приключване на работата на оценителната комисия. Няма яснота нито какви са правните последиствия от проверката на Вътрешния одит и дали оценителната комисия, която не е съгласна с тях, ще е длъжна да се съобрази с дадените препоръки. Ако е длъжна да направи това, то ще е налице намеса в оперативната самостоятелност на оценителната комисия и намеса във вътрешните ѝ убеждения от звеното Вътрешен одит, което не носи отговорност за взетите решения при провеждане на поръчката, доколкото констатациите му съгласно чл. 8, ал. 1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор са „лишени от поемане на управленска отговорност за същите“.</p> <p>Извън горното ЦАИС допуска до офертите само членовете на оценителната комисия. В конкретния случай ще следва да се осигури достъп до ЦАИС на Вътрешен одит, които няма да са членове на оценителната комисия.</p>		<p>Осигуряването на достъп е техническо решение и няма отношение към законопроекта.</p>
<p>„Българска телекомуникационна компания” ЕАД</p>	<p>1. Предлагаме отпадане на §13 от Проекта</p> <p>§13 от Проекта предвижда изменение на чл. 70, ал. 4, т. 3 от ЗОП, с което да отпадне възможността за оценяване начина на изпълнение на поръчката. Като мотив за изменението е посочено преодоляване на установени нарушения и грешки при формулиране на този тип показател в методиката за оценка.</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложението отпада във връзка с получени становища.</p>

	<p>Възможността за оценяване на начина на изпълнение на обществените поръчки при определяне на оферта с най-добро съотношение цена-качество е заложена в чл. 67, пар. 2, буква „в“ от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО. След като европейският законодател позволява и дори изрично посочва условията на доставка, включително процеса на доставка, националният законодател следва да се съобрази с това решение и към момента то е коректно транспонирано в чл. 70, ал. 4, т. 3 от ЗОП - начинът на доставка е един от показателите, които към момента възложителите могат да се използват при оценяване на икономически най- изгодната оферта при критерии оптимално съотношение цена-качество. Редуцирането на показателите по чл. 70, ал. 4 от ЗОП, което се предвижда с §13 от Проекта, би противоречало на Директива 2014/24/ЕС и в тази връзка предлагаме §13 от проекта да отпадне.</p> <p>Нарушенията и грешките при формулирането на този тип показател в методиките за оценка следва да бъдат преодолени с алтернативни средства, включително контрол и обучения на възложителите, и не могат да обосновават законодателно изменение, противоречащо на европейските норми.</p>		
	<p>2. Предлагаме допълнение на §17 от Проекта</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложението отпада във връзка с получени становища</p>

	<p>§17 от проекта предвижда създаване на нова ал. 2 в чл. 107 от ЗОП, която изключва отстраняване на участник при формални нарушения с поставените от възложителя изисквания. Считаме, че, така формулирана, разпоредбата на чл. 107, ал. 2 от ЗОП ще създаде повече проблеми, отколкото ще реши. Отчитаме невъзможността всички недостатъци, които се считат за формални, да бъдат изброени в закона. Тази невъзможност обаче отваря вратата за избирателно прилагане на критериите от ал. 2 и допускане, съответно недопускане, до избор на различни участници с един и същи тип недостатък. От тази гледна точка абстрактните критерии от ал. 2, определящи обхвата на понятието „формални нарушения“, са полезни, но сами по себе си - крайно недостатъчни.</p> <p>В тази връзка предлагаме допълване на текста, като се включат задължения за възложителите да описват в протоколите от работата на комисиите изрично и подробно всички недостатъци, констатирани в документацията на участниците, да мотивират оценката по чл. 107, ал. 2 от ЗОП в протоколите от работата на комисиите и в решенията за избор на изпълнител, допуснат до оценка и класиране след оценка по чл. 107, ал. 2 от ЗОП въпреки констатирани недостатъци. Считаме, че по този начин ще се постигне максимална прозрачност при оценката по чл. 107, ал. 2 от ЗОП и ще се сведе до минимум възможността за издаване на</p>		
--	--	--	--

	<p>незаконосъобразни решения по допускане и класиране.</p> <p>Предлагаме следвана редакция на §17 от Проекта:</p> <p><i>§17. В чл. 107 се правят следните изменения и допълнения:</i></p> <p><i>1. Досегашният текст става ал. 1.</i></p> <p><i>2. Създава се ал. 2:</i></p> <p><i>„(2) Възложителят не отстранява участник, когато констатираните недостатъци не променят по същество фактите относно липсата на основания за отстраняване и съответствието с критериите за подбор, съдържанието на офертата, както и предложенията в нея, които подлежат на оценяване.“</i></p> <p><i>3. Създава се ал. 3:</i></p> <p><i>„(3) Когато констатира недостатъци в документите за участие на участник, Възложителят описва изрично и подробно тези недостатъци и мотивира оценката си по ал. 2 в протоколите от работата на комисията и в решението си за определяне на изпълнител или за прекратяване на поръчката.“</i></p>		
	<p>3. Евантуално предлагаме допълване на §49 от Проекта</p> <p>В случай че прецените, че допълнението в смисъла, описан в т. 2 от нашето предложение, следва да залегне в Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки, молим да се определи отлагателен срок за влизане в сила на</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението е отпаднало във връзка с получени бележки, поради което липсва необходимост от уредба относно влизането му в сила</p>

	<p>§17 от Проекта, който да съвпада със срока за привеждане в съответствие на подзаконовите актове по прилагането му. Това отлагане ще предотврати възможността в периода между влизане в сила на ЗИД на ЗОП и влизането в сила на Решението за изменение и допълнение на Правилника за прилагането на закона възложителите да са задължени да прилагат чл. 107, ал. 2 от ЗОП, но не и да мотивират оценката си дали един недостатък е несъществен. Отлагателната разпоредба ще предотврати атакуемост на решенията им поради невъзможност на участниците да преценят дали оценката по чл. 107, ал. 2 е основателна.</p> <p>В тази връзка предлагаме следната редакция на §49 от Преходните и заключителните разпоредби на Проекта:</p> <p><i>§49. Законът влиза в сила в двумесечен срок от обнародването му в “Държавен вестник”, с изключение на:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>параграф 16, §21, §26 и §28-31, които влизат в сила от 1 януари 2023 г.</i> 2. <i>параграф 1, §3, §6, §35, т. 1, б. “б”, §42, §43, §44, §45 и §47, които влизат в сила от деня на обнародването му в “Държавен вестник”.</i> 3. <i>параграф 17, който влиза в сила в срока по §44.</i> 		
	<p>4. Предлагаме отпадане на §18 от проекта</p> <p>§18, т. 1 от проекта предвижда изменение на чл. 111, ал. 2 от ЗОП, изразяващо се в повишаване на максималния размер на гаранциите от 5% на</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложеното увеличение е за максимален размер на гаранцията, като превенция за не редките случаи на лошо или некачествено изпълнение на договорите. Конкретният размер на гаранцията</p>

	<p>10% от стойността на договора. Това законодателно предложение не е мотивирано, нито сме запознати да е извършван икономически или финансов анализ. Не е ясно защо се приема, че е необходимо увеличение на гаранциите, предоставяни от изпълнителите с цел обезпечаване изпълнението на договори. Не ни е известно да са констатирани случаи, в които възложители да не могат да се удовлетворят в достатъчна степен от гаранцията за изпълнение при лошо, частично или забавено изпълнение или пълно неизпълнение на задължения на изпълнител. Възложителите имат възможност да прекратяват и развалят сключените договори за обществени поръчки при вина на Изпълнителя, както и да се удовлетворяват от дадената им гаранцията. Освен това разполагат с право да уговорят неустойки при неизпълнение, както и да търсят обезщетение за вреди. Целият този инструментариум дава достатъчна защита на възложителите от некоректни изпълнители и считаме, че повишаването на максималния размер на гаранцията не е необходимо. Нещо повече, повишаването на максималния размер на гаранцията би ограничило възможността за участие на по-малки дружества, както и би повлияло негативно на общия търговски оборот предвид „заклучването“ на ненужно големи суми за периода на обществените поръчки. Неблагоприятните ефекти и липсата на обоснована нужда от изменението предполагат</p>		<p>е по преценка на възложителя, който може да определи и много по-нисък процент.</p>
--	---	--	---

	<p>преразглеждане на тази част от проекта. В светлината на горното предлагаме т. 1 от §18 на Проекта да отпадне.</p>		
	<p>5. Препоръчваме преразглеждане на §31 от Проекта</p> <p>§31 от Проекта предвижда създаване на нов раздел 1в в глава тридесет и първа от част седма на ЗОП, в който се определят основните параметри на текущ контрол и одиторско мнение при провеждане на обществени поръчки на висока стойност. Приветстваме въвеждането на допълнителен контрол при провеждането на процедури по възлагане на обществени поръчки на висока стойност предвид повишеното им обществено значение. Опасяваме се обаче, че в този вид изменението ще доведе до утежняване на възлагателните производства без реален положителен ефект. Включването на наблюдатели и на одиторски звена неминуемо ще усложни процеса по възлагане и, макар да са въведени срокове за извършване на одитния ангажимент, е предварително известно, че тези срокове трудно ще се спазват предвид сложността на материята и големия обем информация, с която ще трябва да се работи. Това усложнение ще доведе или до забавяне на процедурите, или до компромис с качеството на контрола. Изглежда, че полезният ефект от допълнителния контрол ще бъде спорен и не сме сигурни, че въвеждането на нови форми на контрол (и одиторско мнение) ще допринесе за</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Не се съдържа конкретно предложение.</p>

	<p>повишаването на прозрачността във възлагателния процес, което да не може да се постига от текущо предвидените форми на контрол.</p> <p>Предвид изложеното призоваваме за преразглеждане и подробна предварителна оценка на необходимостта от въвеждане на допълнителна форма за контрол и на одиторско мнение и на очаквания реален полезен ефект от тях.</p>		
ОБЩИНА ВАРНА	<p>Във връзка с предоставената ни възможност за мнения и препоръки по проекта на ЗИД на ЗОП, изразяваме следното становище:</p> <p>1. по §17. В чл. 107 се правят следните изменения и допълнения: 1. Досегашният текст става ал.1. 2. Създава се ал. 2: „(2) Възложителят не отстранява участник, когато констатираните недостатъци не променят по същество фактите относно липсата на основания за отстраняване и съответствието с критериите за подбор, съдържанието на офертата, както и предложенията в нея, които подлежат на оценяване." - в много редки случаи допуснатите от участниците недостатъци не водят до промяна на съществени обстоятелства, предвид което считаме, че текстът следва да се прецизира и да обхваща единствено допуснати аритметични грешки и други явни такива.</p>	Приема се	Предложението отпада във връзка с получени становища
	<p>2. §18. В чл. 111 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 2 цифрата „5" се заменя с „10". 2. Алинея 3 се изменя така: „(3)</p>	Не се приема	Изложените мотиви са основателни с оглед обосновката защо се предлага за поръчки на по-ниски

	<p>Авансово предоставените средства се обезпечават с гаранция, която е в същия размер и се освобождава до три дни след връщане или усвояване на аванса." 3. Създава се нова ал. 7: „(7) Гаранцията по ал. 5, т. 3 може да се предостави само когато стойността на авансово предоставените средства, съответно на гаранцията за изпълнение, е равна или по-малка от 500 000 лв." - <u>прагът следва да бъде намален, например на 50 000 лева. Колкото и да е удобна застраховката като форма за представяне на гаранция, все повече Възложители се сблъскват с големи трудности при евентуално усвояване на тези гаранции. Застрахователните компании имат свои собствени правила и общи условия, които не са пригодени към изпълняване на договор по обществена поръчка. Възложителите не могат да променят общите им условия, което води до единностранен процес и обезсмисляне на самата гаранция.</u></p>		<p>стойности. От друга страна, пълното изключване, може да наруши баланса между интересите на възложителите и тези на стопанските субекти, особено такива с по-малки икономически и финансови възможности, за които възможността за използване на този вид гаранция може да е от значение за участието им в поръчки и засилване на конкуренцията. Що се отнася до предложеното намаляване на прага на 50 000 лева, този размер е драстично по-нисък и на практика ще обезсмисли съществуването на тази форма за гаранция.</p>
	<p>3. §20. В чл. 114 се правят следните изменения и допълнения: 1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея изречение второ се заличава. 2. Създават се ал. 2-4: „(2) В случаите по ал. 1 изпълнението започва след потвърждение от възложителя за осигурено финансиране и представяне от изпълнителя на определената гаранция за изпълнение. (3) Когато след изтичане на тримесечен срок от сключване на договора не е осигурено финансиране, всяка от страните може да поиска прекратяването му без</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предложена е редакция св която вместо шестмесечен се предлага десетмесечен срок</p>

	<p>предизвестие. (4) Когато след изтичане на шестмесечен срок от сключване на договора не е осигурено финансиране, договорът се счита за прекратен."- <u>предлагаме срокът определен в ал.4 да бъде поне 18 месеца. Провеждането на обществени поръчки, особено на голяма стойност, отнема много време - около 12 месеца, предвид и процедурите по обжалване. Налице е вече установена практика Възложителите да провеждат процедури много преди да бъде осигурено финансиране. Също така бихме желали да насочим Вашето внимание за една вече установена практика, а именно: в различни периоди от изпълнението на държавния бюджет се отпускат целеви средства на Възложителите, в които се залага изискване да имат сключени договори след проведени процедури по ЗОП, при така заложените промени в закона, това изискване не може да бъде изпълнявано в бъдеще.</u></p>		
	<p>4. § 26. В чл. 229 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1, т. 2 се създава буква „ж“; „ж) контрол на процедури за обществени поръчки на стойност над 5 000 000 лв.;" 2. Алиянея 2 се изменя така: „(2) Контролът по ал. 1, т. 2, букви „г" и „д" обхваща:</p> <p>1. процедури за обществени поръчки по буква „г" с прогнозна стойност: а) за строителство от 1 000 000 лв. - до 5 000 000 лв. вкл.; б) за доставки и услуги от 200 000 лв. - до 5 000 000 лв. вкл.; 2. процедури за обществени поръчки</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Доколкото предназначението и характера на предварителния контрол от страна на АОП е за оказване методическа помощ на възложителите, и се осъществява върху проекти на документи, не може да бъде окончателен. Освен това, не може да се дерогира отговорността на възложителя за възлагането на обществените поръчки (вкл. планиране, подготовка, провеждане, възлагане,</p>

	<p>по буква „д“ с прогнозна стойност: а) за строителство - равна или по-висока от 1 млн. лв.; б) за доставки и услуги - равна или по-висока от 200 000 лв." 3. В ал. 3 думите „ал. 2“ се заменят с „ал. 2, т. 2"- <u>този вид контрол от АОП беше част от закона в стара редакция и реално не доведе до никакви благоприятни последици за Възложителите, при положение, че нито един орган (КЗК, ВАС, Сметна палата, АДФИ, верифициращи органи по европейските програми), който осъществява последващ контрол не се съобразяваше с него. С цел осигуряването на някаква сигурност за възложителите и все пак осмислянето на допълнителната дейност, която се възлага на АОП, в случай на приемане на тази редакция, настояваме да бъде добавен текст, че осъществения предварителен контрол по законосъобразност на условията на поръчка е окончателен.</u></p>		<p>изпълнение) като се прехвърля върху органи, които в рамките на компетентността си имат определени функции свързани с прилагането на законодателството по обществени поръчки. Въвеждането на допълнителния предварителен контрол е във връзка с ангажименти по НПВУ.</p>
	<p>5. § 31. В глава тридесет и първа се създава раздел 1а с чл. 237а и чл. 237б: "Раздел 1а. Текущ контрол и одиторско мнение Контрол, осъществяван от наблюдатели Чл. 237а. (1) Министърът на финансите може да определя лица, които да участват като наблюдатели в работата на комисията при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки, чиито стойности са над посочените в чл. 20, ал. 1. (2) Наблюдателите изготвят доклад за работата си, който предоставят на министъра на финансите и на възложителя. (3) Условията</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предлаганите промени са във връзка с повишаване прозрачността във възлагателния процес. Функциите и правомощията на наблюдателите ще бъдат предмет на уредба в ППЗОП, където ще бъдат предвидени разпоредби, аналогични на тези за комисията по отношение опазване на информацията.</p>

	<p>и редът за определяне и участие на наблюдателите се уреждат в правилника за прилагане на закона. Изразяване на одиторско мнение от звеното за вътрешен одит в организацията Чл. 2376. (1) Възложителят в организация, в която е изградено звено за вътрешен одит по чл. 12 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор, възлага изпълнението на одитен ангажимент за консултиране за обществена поръчка, финансирана от бюджета на възложителя и/или от средства по фондове и програми на Европейския съюз, за която е изпълнено едно от следните условия: а) прогнозната стойност на поръчката е равна или по-голяма от 5 000 000 лв.; б) прогнозната стойност е равна или надвишава 10 на сто от последния одобрен бюджет на възложителя. 5 (2) За извършване на одитния ангажимент звеното по ал. 1 в 10-дневен срок от получаване на доклада на комисията по чл. 103, ал. 3. предоставя на възложителя доклад за резултатите от одитния ангажимент за консултиране, в (3) Одитният ангажимент за консултиране се изпълнява в обхват и съдържание съгласно указание на министъра на финансите."</p> <p><u>Фигурата на наблюдатели в работата на комисията е неясна, още повече в светлината на провежданите заседания в онлайн среда. Възникват редица въпроси, които следва да бъдат уредени, с оглед въвеждането на текущ контрол върху работата на комисията, който не присъства и в приложимите европейски</u></p>		
--	--	--	--

	<p><u>директиви. Какви функции и правомощия ще има наблюдателя? Как ще извършват наблюдението/контрола в системата ЦАИС ЕОП; кой ще е задължен да предоставя достъп в системата ЦАИС ЕОП за участие в работата на комисията; тези наблюдатели на какъв принцип ще бъдат определяни от Министъра на финансите? Наблюдателите ще отговарят ли на изискванията на чл.103, ал.2 от ЗОП? До какъв резултат ще доведе докладът за работата на наблюдателите? Ще носят ли някаква отговорност наблюдателите за своите действия и бездействия, във връзка с упражнявания контрол? Неясната фигура на наблюдател, осъществяващ неясен текущ контрол е предпоставка за съмнителна намеса в работата на комисията по ЗОП.</u></p> <p><u>Друга неизяснен момент е одитния ангажимент за консултиране за обществена поръчка. По своята същност одитния ангажимент за консултиране представлява даване на съвет, мнение, препоръка за подобряване на процесите за управление на риска и контрола, без вътрешния одитор да поема управленска отговорност. Одитният ангажимент за консултиране се извършва по инициатива на ръководителя на организацията, (чл.8, ал.1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор). С предложената редакция е налице колизия с цитираната разпоредба, тъй като оперативната самостоятелност на</u></p>	<p>Приема се частично</p>	<p>От предложената разпоредба на чл.237б, ал 2 става ясно, че ОАК ще се отнася за работата на комисията, тъй като е обвързан с представяне на доклад за работата на тази комисия.</p> <p>Конкретният обхват и съдържание на одитния ангажимент – какво точно да бъде обект на преглед, какви конкретни одитни процедури да се прилагат – всичко това ще бъде уточнено с указания на министъра на финансите. Принципно идеята е вътрешният одит да извърши преглед на постъпилите оферти и да изрази мнение за работата на оценителната комисия – дали правилно е приложена методиката</p>
--	--	---------------------------	---

	<p><u>ръководителя на организацията да инициира одитен ангажимент за консултиране се отнема и става задължение при провеждане на обществени поръчки.</u></p> <p><u>От предложената редакция не става ясно какво ще одитира лицето - условията по процедурата; работата на комисията, във връзка с прилагането на ЗОП; ще преценява съответствието на офертите; ще преценява извършеното оценяване. Към настоящия момент вътрешният одит в публичния сектор осъществява последващ контрол и това води до неясния момент: ако вътрешният одитор е осъществил одитен ангажимент за консултиране на обществена поръчка, какви действия има право да извърши при последващия контрол по отношение на същата тази поръчка. Вътрешните одитори трябва да одитират само дейности, които са извън тяхната собствена линия на докладване, за да запазят независимостта на одитната дейност. Недопустимо е вътрешен одитор да одитира разходването на публични средства по договор, сключен в резултат на обществена поръчка, в която самия той е взел участие с изготвянето на доклад върху работата на комисията.</u></p> <p><u>Вътрешният одит в публичния сектор се осъществява от звено за вътрешен одит, изградено в структурата на организацията, което е на пряко подчинение на ръководителя на организацията. Звеното за вътрешен одит има строго определени</u></p>	<p>за оценка, дали правомерно е отстранен кандидат и т.н. Единствената цел на тези ангажименти за консултиране е вътрешният одит да изрази своевременно професионално мнение за работата на оценителната комисия, което да подпомогне възложителя при вземането на решение.</p> <p>Съгласно чл. 6 от ЗВОПС вътрешният одит се осъществява чрез извършване на одитни ангажименти за даване на увереност и за консултиране, така че в случая не се възлага неаудиторска работа.</p> <p>Възложителят не е длъжен да се съобрази с доклада от консултантския ангажимент при вземане на своето решение- никъде в предлаганите разпоредби на ЗОП не е предвидено одиторското мнение да възпрепятства или др. подобни провеждането на обществената поръчка, в т.ч. вземането на решение от възложителя.</p> <p>Одитният ангажимент ще бъде само един допълнителен способ за законосъобразното провеждане на обществени поръчки – отговорността е само и единствено</p>
--	--	--

	<p><u>правомотия, регламентиран в Закона за вътрешния одит в публичния сектор. В чл.16 от посочения нормативен акт изрично е посочено, че Ръководителят на организацията осигурява независимост на вътрешните одитори при планиране, извършване и докладване на резултатите от вътрешния одит и не може да възлага на ръководителя на вътрешния одит и на вътрешните одитори изпълнение на други функции и дейности, различни от дейността по вътрешен одит. Вътрешният одит помага на организацията да постигне целите си чрез прилагането на систематичен и дисциплиниран подход за оценяване и подобряване ефективността на процесите на управление на риска, контрол и управление. Управление на риска в публичния сектор се регламентира със Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор. В светлината на всичко посочено не е ясно какъв контрол ще бъде осъществяван на етап утвърждаване на доклада по чл.103, ал.3 от ЗОП. Каква е целта на този доклад, какви са последствията от него, длъжен ли е Възложителят, респективно помощния орган да се съобразят с него? Чия ще е отговорността, ако възложителят се съобрази с одитния доклад и бъде санкциониран, от който и да е контролен орган по ЗОП?</u></p> <p><u>Освен всички посочени въпроси, в светлината на ЗОП и европейското</u></p>	<p>на възложителя и на оценителната комисия.</p> <p>Що се отнася до компетентността на вътрешните одитори по предмета на поръчката – ЗВОПС позволява при необходимост ползването на външен експерт.</p>
--	---	---

	<p><u>законодателство, възниква и въпроса относно приложимостта на чл.103, ал.2 от ЗОП по отношение на одитиращото лице. Възниква и въпроса за компетентността на одитиращите лица, при даването на становище за оценка на оферти в сферата на строителството.</u></p> <p><u>Към настоящия момент възложителите и членовете на комисии по ЗОП носят административно-наказателна, както и наказателна отговорност за своите действия при провеждането на обществени поръчки. В този ред на мисли каква отговорност ще носят новите лица по ЗОП, в случай че възложителите са длъжни да се съобразят с доклада на наблюдателя или на вътрешния одитор.</u></p> <p><u>Всички тези въпроси би следвало да се уредят прозрачно и законосъобразно с промяната на закона, включително обхвата и съдържанието на одитния ангажимент. Спазването на основните принципи на ЗОП е задължение не само на възложителите, поради което всеки контрол върху процеса на възлагане на обществени поръчки следва да бъде уреден в нормативен акт.</u></p>		
	<p>6. § 40. (1) Възложителите изпращат по електронна поща обобщена информация по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки, за възложените от тях обществени поръчки, в които са поставени изисквания за доставка или</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Задължението е еднократно и се отнася за преходния период, до влизане в сила на новите образци. Преди това не е възможно извличането на информация от</p>

	<p>използване на чисти превозни средства, определени с наредбата на министъра на транспорта и съобщенията по чл. 47, ал. 8. (2) Информацията по ал. 1 се изпраща до 31 март 2024 г. и обхваща периода от влизане в сила на наредбата по чл. 47, ал. 8 до 31 декември 2023 г.- <u>Предвид, че вече има изградена електронна система за провеждане на обществени поръчки (ЦАИС ЕОП), считаме че тази информация следва да се извлича от обявленията за поръчки, изпращани в АОП, а не отново да се вменяват задължения на Възложителите.</u></p>		<p>обявлението поради липса на поле, в което да се въведе. Подробно е обяснено в мотивите към проекта.</p>
	<p>7. § 41. (2) В шестмесечен срок от влизане в сила на закона възложителите публикуват приложенията към договорите и допълнителните споразумения по чл. 36, ал. 1, т. 13 и 14 по процедури за възлагане на обществени поръчки, открити след 15 април 2016 г. (3) За процедури, открити до влизане в сила на задължението на възложителя за използване на платформата по чл. 39а, ал. 1, информацията по ал. 2 се публикува в профила на купувача, създаден извън платформата - <u>текстът следва да се прецизира, с оглед на Факта, че голяма част от договорите, сключени по обществени поръчки, открити след 15 април 2016г. са приключили и досиетата, в съответствие със ЗОП са архивирани. От друга страна липсва резонен мотив да се публикуват приложения към договори за подизпълнение и допълнителни споразумения (в голямата си част тези</u></p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Разпоредбата е редактирана, като задължението се отнася за договори, сключени след 1 януари 2021 г.</p>

	<p><u>документи не съдържат приложения) по приключили договори за възлагане. Напомням Ви, че Община Варна като един от най- големите Възложители на годишна база провежда около 120 поръчки и сключва около 300 договора и въвеждането на подобно задължение за приключила обществена поръчка е огромна административна тежест.</u></p>		
	<p>С настоящо предлагаме и други промени, които може да залегнат в предстоящата редакция:</p> <p>Чл. 20. (1) Процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 1 - 11 се прилагат, когато: 1. публични възложители, както и техни обединения възлагат обществени поръчки с прогнозна стойност, по-голяма или равна на: а) (изм. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г.) 10 000 000 лв. - за строителство; б) (изм. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) 271 000 лв. - за доставки и услуги; в) (изм. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г.) 1 000 000 лв. - за услуги по приложение № 2; - предвид икономическата обстановка в страната, считаме че прага от 1 000 000 лв. може да бъде увеличен на 1 500 000 лв.</p>	<p>Приема се</p>	<p>Стойностните прагове са актуализирани в съответствие с предвидените в европейските директиви.</p>
	<p>2. Да се регламентират ясни правила относно осъществявания контрол за законосъобразност на проведени обществени поръчки от всички контролни органи. Към</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложените решения са неприложими и в противоречие с правната система. Проблемът съществува, но решението следва да се търси в постигане на обща</p>

	<p>настоящия момент практиката по осъществявания контрол по ЗОП е следната:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проведен предварителен контрол от АОП за законосъобразност на техническата спецификация, критерий за подбор и възлагане - Този контрол не се взема под внимание от КЗК и ВАС при евентуално обжалване на решението за откриване, както и от Верифициращите органи по европейските програми и от ОСЕС. - издадени решения от КЗК и ВАС за законосъобразност на решение за откриване и решение за класиране - съдебните решения не се вземат под внимание от Верифициращите органи по европейските програми и от ОСЕС. - издадени доклади от Сметна палата и АДФИ за законосъобразност на процедурите и изпълнение на договорите - тези доклади не се вземат под внимание от Верифициращите органи по европейските програми и от ОСЕС. <p>Смисълът на всеки от тези контроли е провеждането на законосъобразни обществени поръчки и липсата на каквато и да е координация между тези контролни органи води до пълен хаос и безразборно налагане на санкции, особено по процедури финансирани по Европейски програми. Тази колизия между контролните органи следва да бъде разрешена като се разработи механизъм на кредити/съобразяване, а</p>		<p>методология / разбиране за начина на прилагане на разпоредбите. Този проблем е практически.</p>
--	---	--	--

	именно: всяко едно решение/доклад от осъществен контрол да бъде окончателно и задължително за последващ орган на проверка.		
АСОЦИАЦИЯ НА БЪЛГАРСКИТЕ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ	<p>Във връзка с Публикуван за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за обществените поръчки (ЗОП), представяме становището на Асоциацията на българските застрахователи (АБЗ).</p> <p>От името на застрахователната общност възразяваме срещу предложената нова ал. 7 на чл. 111, съгласно която гаранцията от изпълнителите за авансови средства и за изпълнение под формата на застраховка ще може да бъде предоставяна под форма на застраховка по отношение на обществени поръчки, само когато стойността на авансово предоставените средства, съответно на гаранцията за изпълнение, е равна или по-малка от 500 000 лв.</p> <p>Чрез предвидените изменения, възможността за предоставяне на обезпечение посредством застраховка, се ограничава до обществените поръчки с по-нисък материален интерес и с относително незначителен финансов риск за обществените структури. По този начин на практика е изразено виждане за ненадеждност на обезпечението на плащанията по обществените поръчки чрез застраховка. Считаме, че въвеждането на подобно разграничаване на вида на предоставеното</p>	Приема се частично	<p>Предложена е редакция, която въвежда условия по отношение на застраховката като вид гаранция. По отношение детайлното регламентиране, систематичното място е в специалното законодателство, което урежда застраховките, а не в ЗОП, който е общ закон.</p> <p>Относно прага от 500 000 – ограничението ще засегне малък дял от провежданите годишно процедури. От друга страна това са договорите на висока стойност, които се приемат за високо рискови и следва интересите на възложителите при тях да бъдат надеждно защитени. Освен това, в случай на спорове да не се забавя изпълнението на общественозначими проекти, особено когато усвояването на средствата е свързано със спазването на определени срокове. От гледна точка на изпълнителите, в по-голямата част от случаите няма да бъдат ограничени да се</p>

	<p>обезпечение спрямо стойността на гаранцията е необосновано и дискриминативно спрямо застрахователния сектор. Застрахователите са дружества, които по занятие извършват дейност по набиране на средства и изплащане на застрахователни суми и обезщетения. Те подлежат на строг контрол на дейността си, като последната е силно регулирана - на вътрешно и на европейско ниво, а пред дружествата са поставени високи изисквания за платежоспособност и капиталова адекватност. В тази връзка считаме, че застрахователните дружества, чрез предоставяните от тях застрахователни продукти са надежден стълб на финансовата система, който необосновано се третира в измененията на ЗОП като неблагоприятен начин за обезпечение на обществените средства.</p> <p>Съгласни сме напълно, че е необходимо обезпечаване на оптималното разходване на обществени средства, но това обезпечаване може да бъде постигнато чрез <u>конкретизиране на изисквания към застрахователните продукти и по конкретно към застраховка „Гаранции”, с цел защита интересите на възложителите</u>, а не чрез фаворизиране чрез закон на един вид финансова услуга (банкова) и дискриминиране друга (застрахователна). Не считаме, че е правилно, етично или далновидно да се влияе по административен начин на конкуренцията във финансовия сектор. Това би довело в дългосрочен план до загуба единствено за потребителя на този вид услуга, в случая -</p>		<p>възползват от предимствата, които им дава този вид застраховка. По този начин се постига баланс между интересите на възложителя (предвид описаните затруднения) и на стопанските субекти, доколкото за поръчките на по-ниски стойности потенциални заинтересовани лица могат да бъдат и стопански субекти с по-малки икономически и финансови възможности, за които е от значение възможността за избор между двата вида гаранция за изпълнение. Няма да бъде засегнато и участието на МСП.</p>
--	---	--	--

	<p>възложителите на обществени поръчки. Още повече, чрез това ограничение се нарушават поставените от европейското законодателство и залегнали в ЗОП принципи на равнопоставеност и свободна конкуренция между стопанските участници.</p> <p>Считаме, че предложените промени противоречат на Закона за защита на конкуренцията и нарушават пазарните правила, като ограничават предлаганите от застрахователните дружества застраховки до сумата от 500 000 лв. Единствените обезпечения за гаранции за изпълнение и за авансови средства на стойност над 500 000 лева, допустими по ЗОП съгласно измененията, са парични средства или банкова гаранция. Осигуряването на тези два вида обезпечения, предполага заделянето на значителен за участниците финансов ресурс и то само за да гарантират изпълнението и/или авансово получените средства. <u>Чрез поставянето на тези изисквания се създава непреодолима пречка пред участниците, които не разполагат с голям свободен ресурс, доколкото предоставянето на гаранцията е условие за сключването на договора за изпълнение на обществената поръчка.</u> За разлика от банковите и кредитни институции, застрахователните дружества не изискват 100% обезпечение за издаване на гаранции, което води до по-голяма гъвкавост и най-вече дава възможност на по-широк кръг изпълнители да участват в конкурсите.</p>		
--	---	--	--

	<p>Следва да отбележим, че застрахователната премия представлява една разумна цена, плащана от изпълнителите, срещу която възложителите получават надеждно обезпечение. Премията се изчислява на база актюерски допускания и на база щателно проучване на състоянието на участниците в обществените поръчки, като сумата отразява баланса между поетия риск и вероятността за реализацията му. Още повече, голяма част от застрахователите обезпечават допълнително евентуалната реализация на застрахования риск чрез сключването на презастрахователни договори, чрез които се обезпечават допълнително плащането по застраховката и то от платежоспособни международни презастрахователни дружества.</p> <p>Бихме искали да коментираме и несъстоятелността на мотивите към предложената промяна, които гласят, че <i>„за разлика от банковата гаранция, която е подробно регламентирана в законодателството и създава безусловно и неотменимо задължение за плащане при настъпване на предвидените предпоставки, застраховка „Гаранции” предполага процес на уреждане на застрахователни претенции, който допуска възникване на правни спорове и отлагане на плащанията, което би могло да доведе до пряко засягане на интересите на възложителя на обществената поръчка. С</i></p>		
--	---	--	--

	<p><i>предлаганата мярка се цели предотвратяване на посочените рискове”.</i></p> <p>Съгласно горесцитираните мотиви, настоящият ЗИД ограничава възможността за ползване на застраховки като гаранция, тъй като застрахователната компания, предвид естеството на функционирането си, ще поиска доказателства за недобросъвестното, некачествено или неточно изпълнение на задълженията на изпълнителя, преди да осъществи плащането. Бихме искали да изкажем становището, че подобна мотивация е в категоричен ущърб на обществения интерес. Следва да не забравяме, че недобросъвестно биха могли да действат както изпълнителите, така и възложителите на обществени поръчки.</p> <p>Предвид изложените аргументи, считаме че чрез добавянето на ал. 7 на чл. 111 от ЗОП не се постига нито по-голяма сигурност на обезпеченията за възложителите, нито равни и конкурентни условия за участниците, като вместо това, възможността за участие на голяма част от участниците ще бъде отнета. Изменението считаме, че не само не е обосновано, но и не зачита интереса на възложителите и обществеността за разнообразие от участници и надеждност при обезпечаване на разходваните обществени средства. <u>Предлагаме новопредложената ал. 7 на чл. 111 от ЗОП да отпадне и вместо това законодателят да обмисли по-детайлно регламентиране на застраховката</u></p>		
--	--	--	--

	<p><u>“Гаранции“ и конкретизиране на изискванията към застраховките по чл. 111, ал. 5, т. 3 от ЗОП.</u></p> <p>Оставаме на разположение за допълнителни становища, дискусии и коментари, при преценена от Вас необходимост.</p>		
<p>Камара на строителите в България</p>	<p>1. Относно предложените промени в чл. 70, ал. 4, т. 3, съгласно която премахване оценяване начина на изпълнение на поръчката, като промяната предвижда единствено възможността за оценка срока на изпълнение:</p> <p>Съгласно Мотиви към Законопроекта, целта на тази промяна е преодоляване на установени в практиката нарушения и грешки, свързани с формулиране на този тип показател в методиката за оценка, като е установено, че в голяма част от случаите с този показател се постигало само по-конкретно и детайлно описание на минималните изисквания. В мотивите се сочи, че това не позволявало да се отличат онези оферти, в които предложената организация за изпълнение ще доведе до по-високо качество на целения краен резултат.</p> <p>С оглед гореизложеното, на първо място, изложените мотиви в тази насока са свързани с формулирането на показатели за измерване на качеството, като законодателят се позовава само на установени нарушения, но в никакъв случай не отчита добрите примери в тази насока. Оценяваме положително законодателна промяна, чрез която да бъде</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложението е отпаднало във връзка с получени становища</p>

	<p>отстранено ненужно описани на нормативно установени технологични процеси. В същото време обаче, предложеният текст няма да постигне такъв ефект, а по-скоро ще премахне възможността да бъдат залагани показатели, с които да бъде оценявано обективно не само качеството на офертата, но самото изпълнение на конкретния договор. В строителния сектор е от съществено значение по какъв начин ще бъде изпълнен даден обект, за да бъде постигнато високо качество на крайния продукт. Затова е добре да се въведат обективни показатели, които действително да измерват качеството, да се намали чистото повтаряне на законови изисквания по отношение изпълнение на обекта, но да не се премахва на практика оценката на качествените показатели, които всъщност може да съдържа конкретното техническо предложение. Срокът следва да се оценява, когато това има стойност за възложителите. При положение че възложителите залагат минимален и максимален срок, извън които участниците не могат да се отправят предложения, то оценката на срока не дава никаква добавена стойност. Аналогично, когато по-бързото изпълнение реално не би донесло позитиви за възложителя, оценката на срока на изпълнение на практика е безпредметна.</p> <p>2. Относно създаването на нова алинея 2 на чл. 107: „(2) Възложителят не отстранява участник, когато констатираните недостатъци не променят по</p>	<p>Приема се</p>	<p>Предложението е отпаднало във връзка с получени становища</p>
--	---	------------------	--

	<p>същество фактите относно липсата на основания за отстраняване и съответствието с критериите за подбор, съдържанието на офертата, както и предложенията в нея, които подлежат на оценяване.</p> <p>Съгласно Мотиви към Законопроекта, целта на предвижданата нова алинея 2 е кандидати и участници да не бъдат отстранявани при формални несъответствия с поставените от възложителите изисквания, като такива несъответствия са тези, които не влияят върху възможността предложението да бъде оценено, както и върху качеството на целения краен резултат от изпълнението.</p> <p>С оглед изложените мотиви, на първо място, отчитаме като положителна инициативата в тази насока, като действително е възможно да съществуват формални несъответствия в предложенията на участници и кандидати с поставените изисквания, които да се дължат на чисто технически грешки. Считаме, обаче, че с предложения текст няма да бъде постигнат целения краен резултат. Следва предложеният текст да бъде прецизиран, тъй като по предложения начин създава предпоставки за субективно оценяване и допускане на предложения, които страдат от съществени пороци. Преценката за това кое променя по същество фактите може да бъде субективна, а цялостната концепция на законодателството в областта на обществените поръчки и разходването на публични средства е гарантиране на обективизъм. Считаме за</p>		
--	--	--	--

	<p>правилно и законосъобразно да бъде дадено определение относно това кои недостатъци ще се приемат за съществени и кои за несъществени такива. По този начин, ще бъде изначално преградена възможността за правни флукутации и ще бъде постигнато безпроблемно и безпротиворечиво прилагане на закона. Предложеният текст не предполага и не изисква диапазон от различни интерпретации, напротив, законодателството в областта на обществените поръчки изисква недопускане на каквито и да е различни импресии на една и съща правна норма. Поради посоченото, предложената норма следва да бъде обвързани с конкретни факти, в които нормативността се отразява.</p>		
	<p>3. Относно предлаганите промени на чл. 111, които касаят увеличаване размера на гаранцията за добро изпълнение от 5 на 10%, ограничаване възможността за използването на застраховка като форма на обезпечение по договори по ЗОП, задължително обезпечаване от страна на изпълнителя на авансово предоставените средства:</p> <p>В мотивите към Законопроекта се сочи, че за разлика от банковата гаранция, застраховката предполага процес на уреждане на застрахователни претенции, който допуска възникване на правни спорове и отлагане на плащанията, което би довело до засягане интересите на възложителите, като с</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Законът предвижда максимален праг за размера на гаранцията. Окончателната преценка относно размера на гаранцията принадлежи на възложителя съобразно конкретния случай и степента на риска, като не може да надвишава предвидения в закона праг.</p>

	<p>предлаганите промени се цели предотвратяване на тези рискове.</p> <p>На първо място, с предложената редакция на чл. 111 се предвижда увеличение на гаранцията за изпълнение от 5 на 10 %. Считаме, че това увеличение е не само неприемливо, но и ще създаде условия за противоречие с едни от основните принципи на ЗОП за равнопоставеност, свободна конкуренция и пропорционалност. Увеличаването на размера на гаранцията за изпълнение ще окаже възпиращ ефект върху много български компании относно участието им в обществени поръчки, поради невъзможност за осигуряване на необходимите гаранционни механизми, като така ще се даде необосновано предимство за част от потенциалните участници и кандидати и ще се ограничи участието на стопанските субекти, което противоречи на чл. 2 от действащия ЗОП. От друга страна, посоченото увеличение води до обективно допълнителни разходи за изпълнителите, които реално не се предвиждат от възложителите. Ето защо, в случай че предложената със Законопроекта промяна бъде приета в настоящата редакция, посочването на този разход като отделно перо в офертата към дадена обществена поръчка следва да е задължително и скрепено с правна норма, не толкова заради конкурентната оценка по този показател, а за да е сигурно, че този</p>		<p>Има разлика между гаранциите във форма на банкова гаранция и на застраховка, която произтича от</p>
--	--	--	--

	<p>допълнителен разход е предвиден в бюджета на проекта от страна на възложителите.</p> <p>На следващо място, Законопроектът предвижда възможността за избор на застраховката като вид гаранция да се ограничи само до случаите, при които стойността на получения аванс, съответно на гаранция за изпълнение, е равна или по-малка от 500 000 лв. (без пояснения дали се има предвид тази стойност с или без ДДС). Считаме, че така предложеното ограничение, на първо място, противоречи на принципите за свободна и лоялна конкуренция и равнопоставеност и недопускане на дискриминация, тъй като по този начин голяма част от компаниите, особено в строителния сектор, в който стойностите на поръчките са изключително високи, ще бъдат лишени от възможността за участие, поради невъзможността да използват застраховка като форма на обезпечаване, защото е спорен въпросът дали банковият сектор е в състояние да осигури кредитни линии за банкови гаранции в такива високи размери. По този начин голяма част от българските стопански субекти ще бъдат лишени от възможността за участие, а това противоречи на принципите на ЗОП, заложен в чл. 2.</p> <p>Относно изложените от законодателя мотиви в тази насока, следва да се има предвид, че преценката за приемане на тази застраховка, като форма на обезпечение, е в ръцете на възложителите, които поставят изисквания за</p>		<p>тяхната същност като вид търговски сделки. За разлика от банковата гаранция, която по дефиниция включва ангажимент за безусловно и неотменимо задължение за изплащане при поискване от този, в чиято полза е издадена, получаването на обезщетение по договор за застраховка се предхожда от определен фактически състав, вкл. действия, срокове и др., които могат да бъдат предмет на спорове, поради което удовлетворяването е по-проблематично и свързано със затруднения, вкл. водещи до невъзможност. Това обуславя предлаганата допустимост на тази форма на гаранция за поръчки на по-ниска стойност. По този начин се постига баланс между интересите на възложителя (предвид описаните затруднения) и на стопанските субекти, доколкото за поръчките на по-ниски стойности потенциални заинтересовани лица могат да бъдат и стопански субекти с по-малки икономически и финансови възможности, за които е от значение възможността за избор между двата вида гаранция за изпълнение.</p>
--	---	--	---

	<p>предоставяне на безусловно и неотменимо задължение за плащане. Гаранцията, под формата на застраховка, съдържа именно такива текстове, за които възложителите следва да следят и да не приемат застраховки, които не отговарят на тези изисквания.</p>		
	<p>4. Относно предвижданите промени в чл. 114, с които е предвидено внасяне на гаранцията за изпълнение след потвърждение от възложителя за осигурено финансиране (при сключване на договор с отложено изпълнение), и автоматично прекратяване на договора, ако в шестмесечен срок от неговото сключване не бъде осигурено финансиране:</p> <p>Считаме, че отлагане на представянето на гаранция при условията на договор с отложено изпълнение е правилен механизъм, който ще осигури правна сигурност и известна икономическа стабилност, тъй като изпълнителите по тези договори няма да бъдат натоварени с излишни разходи за поддържане на гаранция в период, през който действието на договора е неясно и поставено под отлагателни условия, независещи от страните. От друга страна, обаче, считаме, че шестмесечният срок, след който договърът се прекратява автоматично, в случай че не е осигурено финансиране, е прекалено кратък. От една страна, възложителите, въпреки дължимата грижа, са поставени пред субективни обстоятелства в процеса на осигуряване на</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Предложена е редакция във връзка с получени становища, в която вместо шестмесечен се предлага десетмесечен срок.</p>

	<p>финансиране, които често зависят от сложни и бавни административни процедури. В същото време, обаче, за стартирането на конкретната поръчка, сключването на договор по нея и целият процес в тази насока са изключително времеемки, трудоемки, изискващи влягането на определени финансови и човешки ресурси. От друга страна, самите изпълнители по такива договори, също влягат финансови и административни ресурси за подготовка за участие и изпълнение по такива договори, като шестмесечният срок отново не отговаря на използваните ресурси. Поради това, прекратяване след изтичане на шест месеца, се явява кратък срок, който не е реципрочен на вложените ресурси, усилия и субективни, независещи от страните, обстоятелства.</p>		
	<p>5. Относно предложените промени, свързани с външния контрол, осъществяван от Агенцията по обществените поръчки, въвеждане на задължителен предварителен контрол на всички процедури за обществени поръчки на стойност над 5 000 000 лв. и въвеждането на Текущ контрол и одиторско мнение:</p> <p>Съгласно мотивите към Законопроекта, с въвеждането на задължителен предварителен контрол на процедури за обществени поръчки на стойност над 5 000 000 лв. ще се обхванат значими обществени поръчки и по този начин ще се осигури контрол върху поръчки, по които</p>	<p>Не се приема</p>	<p>За целите на задължителния предварителен контрол, и за да не води до забавяне, е предвидено укрепване на капацитета на агенцията.</p> <p>Проблемът с множеството различни форми на контрол и съотношението между тях съществува, но той е практически. Решението следва да се търси в постигане на обща методология и разбиране за начина на прилагане на разпоредбите.</p>

	<p>се разходва значителен процент от публичните средства.</p> <p>В тази връзка, считаме, че въвеждането на задължителен предварителен контрол върху посочените процедури ще доведе по-скоро до пречки и забавяния, които могат да поставят под риск обществено значими обществени поръчки, поради невъзможност за осигуряване или усвояване на средства от европейските фондове заради твърде дълъг период по осъществяване на предварителен контрол, отколкото да повлияят положително в посоката, посочена от законодателя в Мотивите. От друга страна, възложителите ще бъдат длъжни да се съобразяват с указанията, дадени във връзка с осъществения предварителен контрол. В същото време, обаче, по никакъв начин с предлаганите промени не се гарантира, че осъщественият предварителен контрол е в съответствие с последващия контрол на управляващите органи на оперативните програми. На практика, възможно е да се достигне до момент, в който възложителите спазват указанията на предварителния контрол, но чрез последващия контрол се налагат финансови санкции именно във връзка с изисквания, с които възложителят се е съобразил при осъществения предварителен контрол. Такива случаи не липсват по време на действието на предходния ЗОП. На практика, създава се правна несигурност за възложителите, а не обратното. Ето защо, считаме, че ако текстовете в тази насока останат</p>		
--	---	--	--

	<p>в предложения към настоящия момент вид, то следва задължително да се предвиди законов механизъм, чрез който органите на предварителния контрол и тези на последващия контрол да бъдат задължени да прилагат еднакви практики, правила, процедури, за да не допуска възможност за неправилно и незаконосъобразно санкциониране на възложителите. Един от основните принципи на ЗОП е този за пропорционалност, като в този смисъл, считаме, че въвеждането на такъв механизъм би осигурил съответствие с посочения принцип.</p> <p>Относно предложената нова форма за осъществяване на контрол и даване на одиторско мнение в глава тридесет и първа, част седма, нов раздел 1а, считаме, че подобен подход нарушава оперативната самостоятелност на възложителите. Също така би могла да доведе до твърде дълъг процес на преглеждане на заявления за участие и оферти, като изложените в първата част от настоящата точка мотиви в тази насока са относими и към настоящата част. В допълнение, по отношение предложеното въвеждане на Текущ контрол и одиторско мнение следва отново да бъде създаден правен способ, чрез който органите, осъществяващи този контрол и даващи одиторско мнение, да се съобразяват с определени правила, принципи и законово определени граници.</p>		
--	--	--	--

	<p>6. Предложения: <i>На последно място, считаме, че с предложения Проект на Закон за изменение и допълнение на ЗОП следва да бъдат засегнати и други две изключително важни теми:</i></p> <p>6.1. Считаме за целесъобразно да бъде предвиден срок за разглеждане на заявления за участие и оферти и за обявяване на решение за класиране. По този начин, от една страна, ще бъде създаден механизъм, който ще гарантира срочно приключване на процедурите, което ще намали риска за възложителите относно осигуряване на финансов ресурс чрез европейски структурни и инвестиционни фондове. От друга страна, ще бъде намален и финансовият риск за изпълнителите във връзка с инфлационни процеси, планиране, прогнозиране, увеличение на основни цени за изпълнението на конкретния договор.</p> <p>6.2. Считаме за целесъобразно да бъде инкорпорирано задължение за възложителите да отчитат факторите, които влияят на промените в цените, още при подготовка на поръчките. Процесът от офертиране по дадена процедура за обществена поръчка до преминаване към и същинско изпълнение на договор по същата е дълъг и през този период настъпват понякога доста съществени изменения в ценообразуващите елементи, както ясно показва не само националната, но и световната икономика към настоящия</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Продължителността на работата по разглеждане на оферти зависи от много фактори (брой и сложност на офертите, необходима експертиза, критерий за оценяване) и може да бъде много различна предвид многообразието и спецификите на различните видове поръчки. С оглед на това регламентирането в закон на точно определен срок е неуместно. Това е вътрешен за възложителя въпрос. От друга страна, възложителите са по-скоро заинтересовани от по-бързо протичане на процедурата и възлагането на поръчката, доколкото тя е насочена към техни потребности. Отчитането на фактори, които влияят на промените в цените още при подготовка на поръчката е възможно и при действащата нормативна уредба.</p>
--	---	---------------------	---

	<p>момент. Ето защо, следва да бъде предвиден законов механизъм, който да задължи възложителите да залагат индексационни клаузи и условия в документацията и договора за обществена поръчка, за да бъде поддържан икономически баланс по договорите.</p>		
merri	<p>Изменение стойностните прагове - чл. 20, от ал. 1 до ал. 4 от ЗОП</p> <p>Бих искала да обърна внимание, че за пореден път не са променени стойностните прагове по чл. 20, от ал. 1 до ал. 4 от ЗОП, чието актуализиране е извършено последно през 2019 г.</p> <p>Правя презложение да бъдат ВДИГНАТИ стойностните прагове, като се отчете високата инфлация!</p> <p>За информация - праговете за възлагане на обществени поръчки в Германия са вдигнати през м. септември 2021 г.</p>	Приема се	
КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ	<p>Становище на КАБ и КИИП - част 1</p> <p>Подкрепяме иницираната промяна в Закона за обществените поръчки (ЗОП) за преодоляване на нарушения в практиката по вътрешно „in house“ възлагане, както и отпадането на предвидения в чл. 70, ал. 4, т. 3 от ЗОП показател за оценяване на начина на изпълнение на поръчката, който в практиката по възлагане на поръчки за инвестиционно проектиране показва, че се формулира твърде общо, използва се само формално за</p>	Не се приема	Коментираното предложение относно промяната в чл. 70, ал. 4, т. 3 от ЗОП е отпаднало във връзка с получени становища.

	<p>присъждане или не присъждане на допълнителен брой точки и по никакъв начин не гарантира избор на оферта за изпълнение с по-високо качество.</p> <p>В същото време, в проекта не са отразени предложенията на Камарата на архитектите в България (КАБ) и Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП) за създаване на правила за разходване на публични средства чрез т.нар. „инженеринг“, в съответствие с изискванията на Закона за нормативните актове (чл. 26, ал. 1 и 2) и Указ № 883 от 24.04.1974 г. за прилагане на ЗНА (чл. 15 и 16) при изготвянето на проекти на нормативни актове. Практиката по възлагане на поръчки на „инженеринг“ пряко засяга обществения интерес и професионалните права и интереси на нашите членове проектанти. Преодоляването на нарушенията при възлагане на поръчки на „инженеринг“ е в съответствие с предмета и целта на настоящия проект на ЗИД на ЗОП за промени, свързани с европейското законодателство в областта, за преодоляване на констатирани проблеми в практиката, осигуряване на по - голяма конкуренция, повишаване на прозрачността на възлагателния процес.</p> <p>С писма до министъра на финансите, министъра на правосъдието и министъра на регионалното развитие своевременно сме поискали да бъдем включени в работната група по изготвяне на текущия законопроект и сме</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Инженерингът е способ за възлагане на поръчки за строителство, допустим и предвиден от директивите.</p> <p>Съгласно съобр. 8, пар. 2 от Директива 2014/24/ЕС възложителят следва да има възможност да прецени дали да възложи заедно или поотделно поръчките за проектиране и изпълнение на строеж.</p> <p>Предвид основната цел и предназначение на ЗОП, както и неговия общ характер и приложимост за всички видове поръчки и възложители, то систематичното място на предлаганото детайлно регламентиране на хипотезите, при които е допустимо възлагането на поръчки в условията на инженеринг, е в специалната нормативна уредба.</p> <p>Решение на изложените проблеми следва да се търси в законодателството, което урежда</p>
--	---	---------------------	--

	<p>мотивирали защо е важно, за обществото и за нашите членове, правилата за инженеринг с публични средства да залегнат в него. Моля, вижте приложени към настоящото становище:</p> <p>1. Писмо на КАБ и КИИП с изх. № КАБ – 219/14.10.2021 г. до министъра на финансите, министъра на правосъдието и до министъра на регионалното развитие и благоустройството с входящ № МП - 66-00-249/15.10.21 и входящ № МРРБ - 92-00-245/15.10.21; 2. Отговор от министъра на правосъдието с изх. № 66-00-249/05.11.2021; 3. Писмо на КАБ и КИИП с изх. № КАБ - 224/25.10.2021 г. до министъра на регионалното развитие и благоустройството с входящ в МРРБ № 92-00-505/25.10.2021; 4. Отговор от ДНСК с изх. № ФО - 5 - 04 – 681/12.11.2021).</p>		отношенията между участниците в строителния процес.
<p>КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ</p>	<p>Становище на КАБ и КИИП - част 2</p> <p>Видно от изказване на заместник - министъра на финансите Андрей Цеков от 26 май 2022 при представяне на законопроекта на кръгла маса за обществените поръчки, в хода на работата по законопроекта са били взети под внимание предложенията на Камарата на строителите в България, направени пред МРРБ.</p> <p>Считаме подобен диференциран подход спрямо професионалните организации на проектантите и тази на строителите за неприемлив, непрозрачен, в нарушение на законните ни права и в нарушение на принципите на нормотворческия процес.</p>	Не се приема	Виж мотивите по предходното предложение.

	<p>Разпоредбата на чл. 26, ал. 2 от ЗНА изисква в процеса на изработване на проект на нормативен акт да се проведат обществени консултации с гражданите и юридическите лица. Разпоредбата на чл. 15, ал. 1 от Указ № 883 от 24.04.1974 г. за прилагане на ЗНА определя като заинтересувани лица съответните министерства, други ведомства или обществени организации, които след получаване на законопроекта заедно с мотивите организират обсъждане и дават мотивирано становище по проекта. В специалния закон участието на съответните браншови организации в разработването на нормативни актове е предвидено с изрични разпоредби и това важи за КАБ и КИИП (чл. 5 от Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране - ЗКАИИП).</p> <p>Вносителят на проекта следва ясно да отчита обстоятелството, че професионалните организации на КАБ и КИИП представляват правата и интересите на всички правоспособни проектанти на територията на страната в съответствие с интересите на обществото – над 20 000 физически и юридически лица архитекти, инженери, ландшафтни архитекти, урбанисти, геодезисти, без които е невъзможно реализирането на нито една поръчка за инвестиционното проектиране и строителство. Именно правата на нашите членове се нарушават години наред при възлагането на поръчки за проектиране на инженеринг на други стопански субекти – строители и на</p>		
--	---	--	--

	<p>изпълнители без необходимата професионална квалификация и правоспособност.</p> <p>Проектът на ЗИД на ЗОП следва да отразява развитието на обществените отношения в сферата на възлагане на обществените поръчки за проектиране и строителство и изострения през годините проблем с инженеринга. Както нарушенията при вътрешно „in house“ възлагане, така и практиката на възлагане на поръчките за проектиране и строителство на „инженеринг“ без правила и граници, вреди на обществения интерес и на малките и средни предприятия проектанти, защото:</p> <p>Оскъпява многократно строителството и създава предпоставки за корупционни практики. Без инвестиционен проект определянето на стойността на поръчката е невъзможно. За да има прецизност и прозрачност при разходването на публични средства, трябва да е изготвена количествена документация и работен проект. При инженеринга изначално са заложили резерви в цената в ущърб на възложителя и гражданите данъкоплатци - осреднени количества и стойности, индикативни цени и количества. При обявяване на поръчки на инженеринг липсва прозрачност за финансовия ресурс, който действително е необходим за извършване на строителството и обичайно първоначалната прогнозна стойност нараства значително чрез изменение на договорите за обществени поръчки;</p>		
--	---	--	--

<p>КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ</p>	<p>Становище на КАБ и КИИП - част 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Няма публичност и прозрачност за съществени въпроси и етапи на проектирането и строителството (облик, големина, разположение, функционалност на строежа; вид, качество и количество на използваните материали). Обществото не знае какъв ще е крайният продукт, реализиран с негови средства и няма механизъм да се противопостави на нецелесъобразна инвестиция. Ако строителен обект се възложи в две отделни поръчки: за проектиране и след това за строителството, то в резултат на първата поръчка възложителят ще приеме изготвения проект, както и подробна количествено - стойностна сметка към него. Тези документи стават публично достъпни, което не се случва при инженеринговите проекти. • Нарушава свободната конкуренция. При възлагането на поръчки на инженеринг не се допуска изпълнители да бъдат проектантите, а само строители. Един изпълнител трябва да обезпечи и да носи отговорност за няколко дейности, което на практика означава редуциране на броя на кандидатите. Проектантите не могат да отговорят на изискванията за финансов и технически капацитет в поръчките на 	<p>Не се приема</p>	<p>Целта на ЗОП е осигуряване на ефективно разходване на обществените средства при спазване на принципите на публичност и прозрачност, и равно третиране. Правилата следва да гарантират избора на най-добрата оферта в условия на конкуренция. Разгледаните въпроси касаят материя, която е предмет на уредба в специалното законодателство – ЗУТ и т.н.</p>
--	--	---------------------	---

	<p>инженеринг, но в същото време могат да отговорят на изискванията, приложими спрямо поръчките за проектиране. С инженеринговите поръчки възложителите не осигуряват конкуренция и равнопоставеност на проектантите, а пазарът за обществени поръчки все повече се свива и става недостъпен за тях. Общият процент на инженеринговите поръчки в България през последните години е над 90 %. Това означава, че проектантите биват допускани като участници само в 10 % от поръчките за проектиране Тази практика нарушава принципите на Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 за обществените поръчки (Директивата) и на ЗОП.</p> <p>В резултат от натрупаната порочна практика поръчките за проектиране и за строителство да не се разделят, считаме за необходимо създаването на правила в ЗОП, които да допускат възлагането на инженеринг с публични средства, само когато е обосновано и не нарушава конкуренцията. Предлагаме в ЗОП да се създаде отделна част: „Специални правила при възлагане на обществени поръчки в областта на устройственото планиране, инвестиционното проектиране и строителството“, в която да залегнат следните основни правила:</p>		
--	---	--	--

	<p>1. Дейностите по устройствено планиране, проектиране, строителство и надзор се възлагат с отделни поръчки за: изработване на устройствения план, изработване на инвестиционния проект и авторски надзор, изпълнение на строителството и извършване на строителен надзор, или най-малко поръчката се разделя на обособени позиции за всяка от тези дейности.</p> <p>Разделянето на поръчките за проектиране и строителство е в съответствие с Директивата на ЕС за обществените поръчки. Съгласно съображение 8 от Директивата тя няма за цел да предвижда съвместно или отделно възлагане на обществени поръчки за проектиране и строителство.</p> <p>Предложенията са в съответствие и с останалите съображения от Директивата – да се улеснят малките и средни предприятия (МСП) за достъп до обществени поръчки, да се осигурят гаранции за най - ефективното разходване на публични средства, да се избегнат прекомерната концентрация на покупателна способност и тайните споразумения, да се запазят прозрачността, конкуренцията и възможностите за достъп до пазара на МСП. Точно тези, основополагащи принципи и цели на европейското законодателство, се пренебрегват и нарушават при масово възлагане на обществените поръчки на инженеринг, като вместо изключение, този способ е станал трайна порочна практика, която</p>		
--	---	--	--

	<p>изхвърля от пазара всички наши членове проектанți – МСП.</p> <p>Недопустимо е обществени сгради, обекти на зелената система, решения за публични пространства (паркове, площади) и паметници на културата да се възлагат на инженеринг. Паметниците на културата изискват изключително внимателна намеса само от квалифицирани специалисти и след предварително съгласуван с Министерството на културата и одобрен проект, така че да се гарантира съхраняването на паметта и автентичността на тези обекти. Останалите обекти пряко се ползват и възприемат от гражданите, като естетика, функционалност, архитектурно оформление, екологичност и т.н., затова трябва да имат възможност да изразяват мнение за идеите и проектите за тези пространства и сгради, за тяхната стойност, преди да се преминава към реализация чрез строителство.</p>		
<p>КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ</p>	<p>Становище на КАБ и КИИП - част 4</p> <p>2. Кандидатите, участниците и изпълнителите на поръчки в областта на устройственото планиране и инвестиционното проектиране трябва да притежават професионална квалификация, правоспособност и регистрация съгласно ЗУТ и ЗКАИИП. В поръчки за проектиране не могат да участват лица без необходимата проектантска правоспособност.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Разпоредбите на ЗОП осигуряват възможност за спазване на изискванията на специалното законодателство за съответната дейност от предмета на поръчката. Въпросите, които се разглеждат касаят правоспособността на лицата, което се урежда от съответния закон, регламентиращ този вид правоотношения. При неспазването на изискванията на специалното законодателство би</p>

	<p>В действащия ЗОП нормите относно годността (правоспособността) за упражняване на професионална дейност са диспозитивни и възложителите преценяват дали да заложат такъв критерий за подбор или не. В поръчките за устройствено планиране и проектиране залагането на критерий за правоспособност е задължително, тъй като изпълнението на проектантски услуги е регулирана професия (архитект и инженер в инвестиционното проектиране), упражняването на която е определено със закони, подзакони и административни разпоредби. Въпреки това, възложителите често не залагат такъв критерий за подбор на изпълнителите. Така се избират изпълнители на проектантски дейности, които не са проектанти или не са дружества с предмет на дейност проектиране, нямат професионална застраховка, не носят отговорност по ЗУТ и не носят дисциплинарна отговорност за нарушения на професионални и етични норми по ЗКИИП, но възложителят им възлага дейности от съществено значение за живота и здравето на хората, стига да разполагат с нает екип от проектанти. Това е недопустимо.</p> <p>Чрез изискването участника да има екип от лица с проектантска правоспособност за изпълнение на проектирането, а не самият той да отговаря на изискванията за годност и правоспособност, се заобикаля ЗОП и се нарушават специалните закони – ЗУТ и ЗКАИИП. Проектантски услуги, а именно изработване на концепции и схеми за</p>		<p>следвало да се прилагат санкциите предвидени в него, както по отношение на възложителя наел неправомерно лице, така и по отношение на лицето, което упражнява дейността в нарушение.</p>
--	--	--	---

	<p>пространствено развитие, устройствени планове и инвестиционни проекти, <u>имат право да изпълняват единствено</u> проектантите по смисъла на чл. 230, ал. 1 от ЗУТ във връзка с чл. 7, чл. 8 и § 1, т. 1 от ДР на ЗКАИИП – проектантите на свободна практика, проектантите с пълна проектантска правоспособност, регистрирани като търговци, както и проектантските дружества, вписани в регистрите на КАБ и КИИП по чл. 6 от ЗКАИИП.</p> <p>Липсват законосъобразни основания за възлагане на дейностите по проектиране на стопански субект, който не е проектант. Свободната конкуренция означава конкуренция не между всички лица на пазара, а само между лица, които имат квалификация и правоспособност да изпълняват съответните дейности. При поръчките с предмет проектиране и строителство, право да изпълнят дейностите по проектиране имат само проектанти, т.е. в процедурите трябва да бъдат допускани само участници проектанти и конкуренцията може да бъде само между тях. Съответно, в процедурите за строителство, участници могат да бъдат само строители.</p> <p>Съгласно чл. 58 от Директивата възлагащите органи ограничават изискванията само до тези, които са необходими, за да се гарантира, че кандидат или оферент има както правните и финансовите възможности, така и техническите и професионалните способности</p>		
--	--	--	--

	<p>да изпълни възлаганата поръчка. Всички изисквания трябва да са пропорционални на предмета на поръчката и да са свързани с него.</p> <p>Участниците в строително - инвестиционния процес имат строго определени роли, отговорности и компетентност, които са различни и не се припокриват (чл. 162 и следващите от ЗУТ). Те трябва да останат независими, за да се гарантира качествено изпълнение в полза на обществото. Проектантът трябва да се остави свободен да предложи на възложителя оптимални решения за проекта. При инженеринга, когато проектантът работи под натиска на строителя, това не се случва.</p>		
<p>КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ</p>	<p>Становище на КАБ и КИИП - част 5</p> <p>3. Прогнозната стойност на дейностите по устройствено планиране, инвестиционно проектиране и авторски надзор се определя в съответствие с Методиката по чл. 6, т. 7 от ЗКАИИП.</p> <p>Основание за това искане е спецификата при определянето на стойността на услугите по планиране и проектиране и това, че стойността им не може да се определя само на база на критериите, заложи в чл. 21, ал. 10, т. 3 от ЗОП - таксите, дължимите комисиони и други плащания. На основание делегираните на КАБ и КИИП функции да определят себестойността на тези услуги, двете камари издават прецизни методики, обнародвани в Държавен вестник.</p> <p>4. Заданията и техническите спецификации на поръчките в областта на</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Въпросите, които се поставят изискват задълбочено разглеждане и обсъждане с всички заинтересовани страни. Доколкото не е постигнато съгласие и не са включени в настоящия законопроект, предложенията не могат да бъдат приети на този етап.</p>

	<p>устройственото планиране, инвестиционното проектиране и строителството се изготвят от лица със съответната техническа правоспособност.</p> <p>Това е гаранция за качествено изпълнение и качествен продукт за обществото.</p> <p>5. Изключение от правилото за разделяне на поръчките за проектиране и строителство – определяне на случаите, в които е допустимо да се обединяват проектирането и строителството.</p> <p>УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,</p> <p>Призоваваме Ви да съобразите изложените от нас предложения и аргументи и в защита на обществения интерес и в защита на свободната конкуренция на нашите членове, да включите в проекта на ЗИД на ЗОП правила за регулиране на инженеринга, след предварително обсъждане и консултиране с нас.</p>		
<p>АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ“</p>	<p>Обществените поръчки остават проблемна област и въпреки че последните доклади за напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка отразяват известен напредък, постигнат в тази област са необходими допълнителни действия и мерки- „обществените поръчки продължават да будят загриженост по отношение на България”. Един от основните способи за подобряване на изпълнението на заложените в Директива 2014/24/ЕС и Закона за обществените поръчки принципи за публичност и прозрачност е мониторингът на подготовката, възлагането и изпълнението на</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>С въвеждането на изцяло електронен процес на възлагане е постигната широка публичност и прозрачност. В РОП са публикувани и общодостъпни всички документи, свързани с избора на изпълнител. Осигурени са и други инструменти за законосъобразност, като въвеждане на наблюдатели, проверки от вътрешни одитори и разширяване на предварителния контрол. Със законопроекта са направени някои стъпки в тази насока.</p>

	<p>обществените поръчки от независими (без пряк интерес от съответната обществена поръчка) субекти, с достатъчно ниво на експертиза. Такъв подход се явява развитие на национално ниво на прилагания вече от ЕС мониторинг от независими експерти.</p> <p>Засилване на общественото наблюдение върху обществените поръчки със значителна стойност и значение е необходимо и за изпълнението на Споразумение за партньорство 2021 - 2027, където изрично е предвидено, че е необходимо: „насърчаване на прилагането на Пактове за почтеност при планирането, възлагането и изпълнението на договори за обществени поръчки от висок обществен интерес и със значителен корупционен риск с цел осигуряване на доброто финансово управление на европейските и националните фондове“.</p> <p>Опитът от прилагането на този инструмент доказва приноса му за спазването на принципите за прозрачност, свободна и лоялна конкуренция, равнопоставеност и недопускане на дискриминация. Гражданският мониторинг регламентира правила за независимо гражданско наблюдение на процедурите, като така допринася за повишаването на прозрачността и почтеността при обществените поръчки.</p> <p>В тази връзка е целесъобразно да се започне промяна в правната рамка, за да се включат елементи на гражданско наблюдение в процеса на изпълнение на обществени поръчки</p>		<p>Извършване на по-сериозна промяна в правната рамка изисква задълбочено разглеждане, обсъждане, вкл. обществени консултации, поради което предложените по-долу многобройни промени не могат да бъдат приети.</p>
--	--	--	--

	<p>с голям материален интерес и/или висока обществена значимост.</p> <p>Промяната следва да предвижда възможност за наблюдение във всички фази на подготовка и реализация на обществените поръчки като обхваща както възложителя и управляващия орган, така и участниците в обществената поръчка и изпълнителите. Действията по наблюдение нямат обвързващ характер за участниците - те могат да бъдат възприемани като експертно мнение както от участниците, така и от обществеността и медиите.</p>		
	<p>Във връзка с горепосоченото Асоциация „Прозрачност бе граници“ предлага да се направят следните допълнение в Закона за обществени поръчки:</p> <p>1. В чл. 36 (1) да се на направят следните изменения:</p> <p>Добавя се нова т. 6:</p> <p>„6. пакт за почтеност, ако такъв е открит за присъединяване.“</p> <p>2. В чл. 36а (2) да се на направят следните изменения:</p> <p>Променя се т. 3:</p> <p>„3. пакт за почтеност, ако такъв е открит за присъединяване, както и друга относима информация във връзка с възлагането на обществени поръчки по преценка на възложителя.“</p> <p>3. В Глава пета. ПУБЛИЧНОСТ И ПРОЗРАЧНОСТ да се на направят следните изменения:</p>		

	<p>Създава се Раздел V Пактове за почтеност със следното съдържание:</p> <p>„Чл.40 (нов)(1) По отношение на планираната или обявената обществена поръчка, която има планирана или прогнозна стойност не по-малка от двукратната стойност на прага по чл. 20, ал. 1, а за строителство или съответно четирикратната стойност на прага по чл. 20, ал. 1, б за услуги и доставки, възложителя е задължен да приеме инициран пакт за почтеност, предложен от независим наблюдател. Последният следва да извърши преценка за необходимостта от провеждането на гражданско наблюдение на обществената поръчка в рамките на пакта за почтеност въз основа на нейната сложност, сегмент с ниска степен на конкуренция, индикации за корупционен риск в съответния сектор и висок обществен интерес.</p> <p>(2) Преценката на Независимия наблюдател по ал.1 писмена и мотивирана и се представя публично.</p> <p>(3) Изпълнението на пакт за почтеност не може да бъде пряко финансирано от възложителя или участници, включително и потенциални такива, които извършват дейности със същия CPV код като този на наблюдаваната поръчка.</p> <p>(4) Пактът за почтеност се приема от възложителя в съответствие с вътрешните му правила след като независим наблюдател подаде искане към него, че желае да осъществява граждански мониторинг на</p>		
--	--	--	--

	<p>обявена или планирана обществена поръчка, която отговаря на критериите по ал. 1 и текстът на пакта е одобрен по реда на ал. 5.</p> <p>(5) Текстовете на пактовете за почтеност се изготвят от независимия наблюдател и се одобряват, както следва:</p> <ol style="list-style-type: none">1. за обществени поръчки, финансирани от ЕСФ - от комитетите за наблюдение по чл. 13 на ЗУСЕСФУ;2. за обществени поръчки, финансирани от националния бюджет - от Министерство на финансите;3. за обществени поръчки, финансирани от друг източник - от съответната финансираща институция. <p>(6) Пакт за почтеност, който е приет от възложителя е открит за присъединяване. Всеки един от участниците в процедурата по възлагане на обществената поръчка заявява присъединяване към Пакта, след което може да реализира правата си на участник в процедурата.</p> <p>(7) Независимият наблюдател не може да инициира пакт за почтеност с възложител, с когото е имал сключен договор за обществена поръчка в последните 2 години от откриването на пакта за почтеност за присъединяване, както и да участва в други процедури по възлагане на обществени поръчки, възлагани от същия възложител, в рамките на 2 години от откриването на пакта за почтеност.“</p> <p>4. В Допълнителни разпоредби да се на направят следните изменения:</p>		
--	---	--	--

	<p>Добавят се следните определения:</p> <p>„Независим наблюдател“ е юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза, което не формира печалба или обединение от такива лица, което осъществява граждански мониторинг на проекти, финансирани с публични средства.</p> <p>„Пакт за почтеност“ е двустранен или многостранен договор между независим наблюдател, възложител, участници, съответно изпълнител на обществена поръчка, по силата на който независимият наблюдател има правото да осъществява гражданско наблюдение на подготовката, провеждането на процедура по възлагане на обществена поръчка и изпълнението на сключения публичен договор, ако такъв е сключен, включително:</p> <p>а) изразява мнение относно правната рамка и спазването ѝ при планиране, обявяване и провеждане и възлагане на обществената поръчка;</p> <p>б) изразява мнение относно приложение на добри практики при планирането на поръчката, изготвянето и коригирането на документацията;</p> <p>в) изразява мнение относно качеството и контрола върху изпълнението на сключения публичен договор, включително върху изпълнението на клаузите му от двете страни;</p> <p>г) изразява мнение относно целесъобразността при вземането на решенията на възложителя и разходването на средствата.</p>		
--	---	--	--

	<p>„Пактът за почтеност е договор, който урежда най-малко:</p> <p>а) правото на достъп на независимия наблюдател до информацията относно подготовката на поръчката и свързаните с това актове, обявяването на поръчката, възлагането на поръчката и взаимодействието между възложител и изпълнител във фазата на изпълнение.</p> <p>б) правото на достъп на независимия наблюдател до информацията, която имат участниците в поръчката по повод на тяхната подготовка за това участие.</p> <p>в) правото на достъп на независимия наблюдател до информацията, която се намира у изпълнителя относно изпълнението на възложената му обществена поръчка.</p> <p>г) начина на осъществяване на комуникация между страните</p> <p>д) задължението на независимия наблюдател да предоставя доклади съдържащи неговите наблюдения и периодичността на същите.</p> <p>е) задължението на независимия наблюдател за осигуряване на публичност на изготвените от него доклади от наблюдението.</p> <p>ж) задължението на независимия наблюдател за конфиденциалност при осъществяване на дейностите по наблюдение.</p> <p>з) възможността на независимия наблюдател да предоставя данни от независимото наблюдение на контролни и регулаторни органи.</p>		
--	--	--	--

	<p>„Гражданското наблюдение включва дейности по набавяне и анализ на информация, изказването на мнения и публикуването на регулярни отчети относно съответствието с правната рамка и целесъобразността на действията на възложителя и участниците, прилагането на добри практики и постигане на качествено разходване на публични средства, за всяка една фаза от провеждането на обществената поръчка и изпълнението на публичния договор.“</p>		
<p>Адвокатско дружество „Димитров, Петров и Ко.“</p>	<p>1. Динамично променящата се икономическа среда поставя възложителите по ЗОП пред предизвикателства при изпълнение на техните договори. През последната година се наблюдава тенденция сред изпълнителите, изразяваща се в загуба на мотивация да изпълняват вече сключени договори. Неизпълнението на договори, респективно - тяхното предсрочно прекратяване (в кратки срокове след сключването им) поради липсата на търговски интерес от страна на изпълнителите, налага необходимостта да се обмислят и предложат изменения в ЗОП, отговарящи на новата действителност.</p> <p>Ето защо, предлагаме да бъде законодателно уредена допълнителна възможност за прекратяване на вече сключен договор с изпълнител чрез приемането на нов текст (член 118а) в ЗОП.</p> <p>(Предложение за изменение и допълнение)</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Разпоредбата на чл. 118, ал. 1 от ЗОП дава възможност, освен в изброените случаи, за прекратяване на договора да се приложат клаузи, предвидени в самия договор или в закон.</p> <p>Освен това предложението е ново и не е част от законопроекта, и заинтересованите субекти не са имали възможност да изразят своето становище.</p> <p>Преди уреждането му въпросът следва да се разгледа детайлно с оглед защита интересите и на възложителите.</p>

	<p>Прекратяване на договор за обществена поръчка или рамково споразумение (Нов)</p> <p>Чл. 118а. (1) Възложителят или изпълнителят могат да прекратят договора за обществена поръчка или рамковото споразумение в срок до три месеца, считано от датата на неговото сключване, когато:</p> <p>1. изпълнителят писмено е уведомил възложителя, че са настъпили обстоятелства от икономически характер, при които изпълнението на договора при първоначалните условия, е икономически обременително или невъзможно; или</p> <p>2. изпълнителят е отказал да започне или бездейства да започне изпълнението на възложените по договора дейности в сроковете, предвидени в договора или до 1 месец след възлагане, в зависимост от по-късното условие.</p> <p>(2) В случаите по ал. 1 страните по договора не дължат обезщетение за претърпените вреди от прекратяването на договора или рамковото споразумение.</p> <p>(3) При прекратяване на договора в случаите по ал. 1 възложителят може да сключи договор с участника, класиран на второ място.</p> <p>Изменението цели да уреди отношения, свързани с прекратяване на договор поради съществено изменение на икономическите обстоятелства, които правят изпълнението на договора нееквивалентно и обременително за изпълнителя. Това изключение за прекратяване на договора ще се приложи в случаите на</p>		
--	---	--	--

	<p>изричен отказ, в който изпълнителят е посочил обстоятелствата, които правят изпълнението обременително и нееквивалентно, или когато от бездействието му е видно, че не може да изпълни.</p> <p>При бързо променящите се бизнес условия практиката сочи, че трудностите, свързани с изпълнението на договорите, произтичат не само от степента на актуалност на първоначално договорената цена. Изпълнителите се сблъскват все по-често с конкретни обстоятелства, които остават неизвестни за възложителите по ЗОП като: глобални или регионални нарушения във веригите на конкретни доставки на стоки или услуги; липса на подготвен или изобщо наличен персонал; промяна в приоритетите и бизнес интереса (вкл. търговската дейност) на изпълнителите и т.н. Промяната на един или повече от изброените фактори води до съществена промяна в баланса на договора.</p> <p>С уредбата се въвежда специално основание за прекратяване на договор за обществена поръчка и касае обстоятелства, близки до стопанската непоносимост, с разликата, че това ще доведе до по-бързо и ефективно уреждане на отношенията между възложител и изпълнител в сравнение със стопанската непоносимост, защото ще се осъществи с анекс към договора и по взаимно съгласие на страните, без да е необходима намеса от съд.</p>		
--	--	--	--

	<p>Предложението е благоприятно за стопанските оператори, които са изпълнители по договорите, защото при невъзможност да изпълнят или ако изпълнението е станало твърде обременително, договорът ще се прекрати без негативни последици за тях. Също така, по този начин се избягва включването на изпълнителя в списъка на стопанските субекти с нарушение, поддържан от АОП на основание чл. 57 във връзка с чл. 55, ал. 1, т. 4 ЗОП или потенциален спор в тази връзка.</p>		
	<p>2. В светлината на новата икономическа реалност, секторните възложители (електроразпределение, водоснабдяване, топлофикация и др.) се сблъскват все по-често със значителни затруднения да изпълняват регулаторни задължения, касаещи извършването от тях секторни дейности. Отлагане или неизпълнение на регулаторните задължения е практически недопустимо и би довело до съществено засягане на обществения интерес в Република България. Ето защо, в условията на нарастваща несигурност в доставките на стоки и услуги считаме за целесъобразно възложителите да разполагат с улеснен ред за възлагане на поръчки, когато е налице предсрочно прекратен договор за обществена поръчка, чиито предмет касае секторните дейности на възложителите.</p> <p>Предлагаме допълването на текста на чл. 138, ал.1 с нова т. 3:</p> <p><i>(Предложение за изменение и допълнение)</i></p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението е свързано с разширяване обхвата на процедура на договаряне без обявление. Основанията за прилагане на тази процедура са изчерпателно посочени в директивите, а честотата на прилагането им е един от показателите, които се следят стриктно от ЕК.</p> <p>В закона има достатъчно възможности за възлагане на поръчки в условия на спешност, като една от тях е и основанието по чл. 79, ал. 1, т. 4 от ЗОП.</p>

	<p><i>Чл. 138. (1) Секторните възложители могат да прилагат процедура на договаряне без предварителна покана за участие на основанията по чл. 79, ал. 1, т. 1 - 4 и т. 6 -10, както и когато:</i></p> <p><i>3. (нова) когато сключеният договор за обществена поръчка или рамковото споразумение е предсрочно прекратен и предметът му е бил свързан със строителство, доставки или услуги, необходими за осъществяване на секторни дейности или дейности от обществен интерес съгласно лицензия или разрешение.</i></p> <p>Дейността на секторните възложители се определя от спазването на специфични задължения съгласно лицензии или разрешения. Дейността се извършва в обществен интерес, съответно неизпълнението на регулаторните задължения, от една страна би могло да засегне негативно предоставянето на обществени услуги към крайни потребители и ползватели, а от друга страна - поставя секторния възложител в риск от санкции или отнемане или прекратяване на лицензи и разрешения.</p> <p>Имайки предвид така предложените изменения, редакцията на чл. 138, ал. 1 от ЗОП:</p> <p>✓ изцяло се запазва, като се предвижда единствено допълва нето на ал. 1 с нова точка 3, което не нарушава целите и принципите на ЗОП: равнопоставеност и недопускане на дискриминация; свободна конкуренция; публичност и прозрачност, гарантиращи</p>		
--	---	--	--

	<p>наличието на конкуренция и постигането на икономически обосновани условия за доставка на стоки и услуги;</p> <p>✓ продължава да бъде в унисон посочените промени в икономическата обстановка, естествено следствие от които са промяната на интересите на изпълнителите и възникващите в резултат на това нежелани последици в секторната дейност на секторните възложители - неизпълнение и прекратяване на договори;</p> <p>е в съответствие с трайната практика на българските съдилища, че по-бързото извършване на секторните дейности е в обществен интерес. В случая изключението се прилага само за договорите за обществени поръчки, сключени от секторните възложители и цели повече гъвкавост и възможност за секторните възложители, при наличие на преустановени доставки и прекратен договор, да прилагат директно договаряне, за да отговорят на обществения интерес и задълженията им, предвидени в закон.</p>		
	<p>3. На следващо място считаме за целесъобразно да обърнем Вашето внимание и на предложения за изменение и допълнение на ЗОП, които биха улеснили приключването на започнали процедури по ЗОП или биха препятствали нарушаването на ЗОП в случаи, когато възниква неотложна нужда от извършване на дейности, които попадат принципно в приложното поле на закона.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Правилата за обжалване са в съответствие с директиви 89/665/ЕИО и 92/13/ЕИО и въведените в тях изменения с Директива 2007/66/ЕО.</p> <p>Уредбата, свързана с налагане на временната мярка „спиране на процедурата“ дава възможност за преценка на органа, който я налага (КЗК и ВАС) съобразно</p>

	<p align="center">(Предложение за изменение и допълнение)</p> <p>Раздел III. Временна мярка Спиране на процедурата</p> <p>Чл. 203. (1) Жалба срещу решение, действие или бездействие на възложителя, с изключение на тази срещу решението за определяне на изпълнител, не спира процедурата за възлагане на обществена поръчка, освен когато е поискана временна мярка "спиране на процедурата".</p> <p>(2) Искане за налагане на временна мярка се прави едновременно с подаването на жалбата. Не може да се прави искане за налагане на временна мярка, когато се обжалва решение, действие или бездействие на възложителя, свързано с процедура по чл. 79, ал. 1, т. 4, чл. 138, ал. 1, чл. 164, ал. 1, т. 3 или 4, или чл. 182, ал. 1, т. 1.</p> <p>(3) Когато с жалбата е поискана временната мярка по ал. 1, процедурата за възлагане на обществена поръчка спира от уведомяване на възложителя за образуването производство по чл. 200, ал. 1 от Комисията за защита на конкуренцията до влизане в сила на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. определението, с което се оставя без уважение искането за временна мярка, или 2. решението по жалбата, ако е наложена временната мярка. <p>(2) Жалба срещу решението за определяне на изпълнител спира процедурата за възлагане на обществена поръчка от момента</p>		<p>обстоятелствата по конкретния случай. Същевременно, в случаи на аварии, кризи и др. извънредни ситуации искането за налагане на тази мярка е недопустимо (чл. 203, ал. 2, изр. второ от ЗОП).</p>
--	--	--	--

	<p>на подаването ѝ до окончателното решаване на спора, освен когато е допуснато предварително изпълнение или когато решението е взето в процедура, открита на основание чл. 79, ал. 1, т. 4, чл. 138, ал. 1, чл. 164, ал. 1, т. 3 и 4, или чл. 182, ал. 1.</p> <p><i>(3) (нова) Жалбата срещу решение за определяне на изпълнител не спира процедурата по възлагане на обществена поръчка и когато предметът на обществената поръчка касае дейности за изпълнение на задължения на секторен или публичен възложител, когато извършва секторна дейност съгласно закон и/или дейности, необходими за предотвратяване или отстраняване на аварии и за защита на критична инфраструктура по смисъла на Закона за защита от бедствията.</i></p> <p>Тъй като допълването на чл. 203 с новата ал. 5 от ЗОП ще рефлектира и върху сроковете, с които възложителите трябва да се съобразят при сключване на договор, е необходимо и изменение на чл. 112, ал. 8 ЗОП.</p> <p>Сключване на договор</p> <p>Чл. 112 (1) Възложителят сключва с определения изпълнител писмен договор за обществена поръчка, при условие че при подписване на договора определеният изпълнител:</p> <p>(8) Възложителят няма право да сключи договор с определения изпълнител преди влизането в сила на всички решения по процедурата, освен когато е допуснато</p>		
--	---	--	--

	<p>предварително изпълнение или когато процедурата е открита на основание чл. 79, ал. 1, т. 4, чл. 138, ал. 1, чл. 164, ал. 1, т. 3 или 4, или чл. 182, ал. 1, т. 1 <i>или в случаите по чл. 203, ал. 5 от ЗОП</i>“.</p> <p>С оглед особения статут на секторните и публичните възложители при извършване на секторна дейност, която в много случаи е в интерес на обществото и на крайните потребители и ползватели, приоритет следва да се даде на бързото възлагане на обществени поръчки от публични и секторни възложители, когато с доставките и услугите се цели обезпечаване на предоставянето на обществено значими услуги, целостта и нормалното функциониране на инфраструктурата, предотвратяване на аварии и спешни случаи или когато е възникнал инцидент или спешен случай. В тези случаи спирането на процедурата за възлагане на обществената поръчка при обжалване на решение за избор на изпълнител би накърнило интереса на публичния и секторния възложител, който в случая съвпада с обществения интерес за ефективност, навременност и непрекъсваемост на обществените услуги.</p> <p>Общоизвестно е, че в определени случаи участници в обществени поръчки използват предвидени в закона свои права, при упражняването на които могат успешно да забавят значително, а в резултат на забавянето - понякога фактически да възпрепятстват окончателния избор на изпълнител и</p>		
--	--	--	--

	<p>приключването на процедура по възлагане на обществена поръчка. Всичко това води до невъзможност или значително забавяне за възложителите да реализират своите инвестиционни намерения или регулаторни задължения, които са определени по силата на закон или лицензия и чието неизпълнение води до неизпълнение на регулаторни задължения и поставя в риск предоставянето на обществени услуги възложителите. В допълнение, натовареността на Комисията за защита на конкуренцията и Върховния административен съд, които разглеждат споровете във връзка с контрола на законосъобразността при провеждане на обществени поръчки по ЗОП, забавя реализацията на инвестиции, от които зависи не само развитието и поддръжката на инфраструктурата, но и подкрепата при реализацията на държавни политики в различни сектори.</p> <p>С предвиденото изменение се цели да се обезпечи бързото приключване на процедури за обществени поръчки, където възлаганията целят непрекъсваемост на дейността на възложителите. Предвиденото изключение от суспензивния ефект на жалбата срещу решение за избор на изпълнител не е в противоречие с принципното положение обжалването да спира процедурата, тъй като :</p> <p>✓ изключението ще се прилага за ограничен кръг от процедури - провежданите от секторните и публични възложители при извършване на</p>		
--	--	--	--

	<p>секторна дейност, които са необходими за изпълнение на техни регулаторни или лицензионни задължения;</p> <p>✓ и/или когато с всички или част от услугите и доставките се цели предотвратяване или преодоляване на последици от аварии и бедствия, опазване на критичната инфраструктура на възложителите - т.е., непрекъсваемост на услугите към крайните потребители и осигуряване на общото благосъстояние на населението.</p> <p>В допълнение, на европейско ниво в редица държави като Австрия, Италия, Унгария, Чехия, Португалия, Швейцария и др. обжалването на решение в процедура по възлагане на обществена поръчка, независимо дали се касае за откриване на процедурата или избор на изпълнител или друго решение, не спира процедурата по възлагане. Европейското законодателство в лицето на Директива 2014/25/ЕС също не предвижда специално правило, с което са обвързани държавите-членки. Това означава, че правилото дали обжалването спира, или не процедурата по възлагане на обществена поръчка, ще зависи от предпоставките в националното законодателство. Следователно, предварително изпълнение на решението за избор на изпълнител е допустимо при превес на обществения интерес, както е случаят с обезпечаването на непрекъсваемост на обществените услуги.</p>		
--	---	--	--

	<p>Не на последно място и в светлината на посочените доводи, свързани с промяна на икономическата действителност, ясно изразена в края на 2021 година и първото полугодие на 2022 година, считаме, че има основания допълнително да се гарантира интересът на обществеността, като се даде възможност на различните публични и секторни възложители, когато извършват дейности в обществен интерес или с обществена значимост, да подобрят и улеснят осъществяването на обществено значими дейности чрез изключване от обхвата на ЗОП на възлагане на услуги, доставки или строителство, когато се касае за бедствия, аварии и опазване на критичната инфраструктура.</p> <p>В подкрепа на горното например е:</p> <p>✓ задължението, предвидено в чл. 69 от Закона за енергетиката за всички лицензирани в сектор „Енергетика“ дружества, съгласно което енергийните предприятия са длъжни да извършват дейността си в интерес на обществото и на отделните клиенти и в съответствие с нормативните изисквания, като обезпечават сигурността на снабдяването, включително защита на обектите, представляващи критична инфраструктура в енергетиката, непрекъснатостта и качеството на електрическата и топлинната енергия и природния газ, ефективното използване на горивата и енергията, опазването на околната среда, живота, здравето и собствеността на гражданите и др.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Исключенията са строго регламентирани, като извън изрично посочените в директивите, е недопустимо предвиждането на други в националното законодателство и крие сериозен риск от образуване на процедура за нарушение срещу страната.</p>
--	--	---------------------	---

	<p>✓ правомощия на компетентни органи съгласно чл. 18 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги да определят задължения за обслужване на обществото към ВиК операторите, между които осигуряване на непрекъснатостта на доставянето на вода с питейни качества и отвеждането на отпадъчната вода и нейното пречистване; въвеждане на мерки за защита на населението срещу бедствия и аварии и др.</p> <p>В тази връзка предлагаме чл. 14 и чл. 15 от ЗОП да бъдат изменени и допълнени с нова т. 9, съответно 7 със следното съдържание:</p> <p><i>(Предложение за изменение и допълнение)</i></p> <p><i>Изключения, приложими за публични изпълнители Чл. 14. (1) Публичните възложители не прилагат закона: (Нова) т.9 при обществени поръчки, които се възлагат от публичен възложител, включително когато извършва секторна дейност, за строителство, доставки или услуги с цел отстраняване на последици от изключителни обстоятелства, в това число, отстраняването на аварии, с които се цели обезпечаване на сигурността на снабдяването с енергия или вода, включително защита на обектите, представляващи критична инфраструктура, съгласно Закона за защита при бедствия, непрекъснатостта и качеството на електрическата и топлинната енергия и природния газ, ефективното използване на горивата и енергията,</i></p>	<p>Не се приема</p>	<p>Съображенията са изложени в предходната бележка.</p>
--	---	---------------------	---

	<p><i>опазването на околната среда, живота, здравето и собствеността на гражданите.</i></p> <p><i>Изключения, приложими за секторни възложители</i></p> <p><i>Чл. 15. (1) Секторен възложител не прилага закона, когато възлага:</i></p> <p><i>1. поръчки за доставки с цел препродажба или лизинг на трети лица, при положение че той не се ползва със специални или изключителни права да продава или да отдава под наем или на лизинг предмета на такива поръчки и други субекти могат свободно да извършват такава дейност при същите условия;</i></p> <p><i>(Нова) т.7 поръчки за строителство, доставки или услуги с цел отстраняване на последици от изключителни обстоятелства, в това число, отстраняването на аварии, с които се цели обезпечаване на сигурността на снабдяването с енергия или вода, включително защита на обектите, представляващи критична инфраструктура, съгласно Закона за защита при бедствия, непрекъснатостта и качеството на електрическата и топлинната енергия и природния газ, ефективното използване на горивата и енергията, опазването на околната среда, живота, здравето и собствеността на гражданите.</i></p> <p><i>Предложението за горното изменение е продиктувано от необходимостта:</i></p> <p><i>✓ да се осигури отстраняване на последиците от изключителни обстоятелства, природни бедствия, аварии, които засягат</i></p>		
--	--	--	--

	<p>инфраструктурата на публичните и секторните възложители, когато извършват дейности в обществен интерес или с обществена значимост. Настъпването на изключителни обстоятелства и бедствия може да застраши живота и здравето, безопасността, сигурността, икономическото или социалното благосъстояние на населението и изисква незабавни действия от страна на лицата, стопанисващи или опериращи имущество и инфраструктура. Публичните и секторните, извършващи дейности в обществен интерес или с обществена значимост действат в интерес на обществото, следователно трябва да разполагат с гъвкаво и бързо решение за възлагане на дейности при спешни обстоятелства за осигуряване на непрекъсваемост на обществените услуги;</p> <p>✓ да се действа при изключително кратките срокове за отстраняване на аварии, съгласно вменените на публичните и секторните възложители специфични дейности в обществен интерес или с обществена значимост.</p>		
<p>„ЕЛЕКТРО-РАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ МРЕЖИ ЗАПАД“ АД</p>	<p>1. По отношение на § 5: <i>„В чл. 15 се правят следните изменения и допълнения:</i> 1. <i>Създава се нова ал. 2:</i> <i>„(2) В случаите по ал. 1, т. 5 свързаното предприятие-изпълнител няма право да превъзлага предмета на договора или части от него на други лица.“</i> 2. <i>Досегашните ал. 2 и 3 стават</i></p>	<p>Не се приема</p>	<p>Възможността за възлагане на свързано предприятие, в икономическа група е едно от изключенията от приложното поле на директивите и закона, и предвид характера си на изключение предпоставките за неговата допустимост се прилагат строго стеснително. Условието за</p>

	<p>съответно ал. 3 и 4. 3. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея думите „ал. 2“ се заменят с „ал. 3“.</p> <p>4. Досегашната ал. 5 става ал. 6.</p> <p>5. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея думите „ал. 2 или 3“ се заменят с „ал. 3 или 4“.</p> <p>Мотиви: Институтът на възлагането на дейности (поръчки) на свързано предприятие е заложен в Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (Директива 2014/25/ЕС), на основание на която е транспониран в действащия ЗОП. Видно от т. 39 от преамбюла на Директива 2014/25/ЕС, съдържащ съображенията на Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз, много възложители са организирани като икономическа група, която може да включва редица отделни предприятия; често всяко от тези предприятия изпълнява специализирана роля в общата рамка на икономическата група. Следователно като целесъобразно е преценено да се изключат някои поръчки за услуги, доставки и строителство, които се възлагат на свързано предприятие, чийто основен предмет на дейност е по-скоро предоставянето на такива услуги, доставки или строителство на групата, от която е част, а не предлагането им на пазара.</p>		<p>прилагането на това изключение целят да предотвратят въздействието, което вътрешното възлагане в икономическа група има върху свободния пазар и конкуренцията, именно като ограничават неговото прилагане само до случаите, в които свързаното предприятие самостоятелно може да изпълни предмета на поръчката. В противен случай, всяко „излизане“ на пазара извън групата и възлагане изпълнението на икономически субект извън нея, е необосновано и в противоречие със същността на допуснатото изключение. Ако за изпълнението на определен предмет е необходимо привличане на субект, който не е в групата, а на съответния пазар извън нея, той следва да бъде избран посредством конкурентна процедура.</p> <p>С оглед на това, доколкото с предвидените законодателни промени се цели допълнителна гаранция срещу превратното им прилагане и използване на изключението за заобикаляне приложното поле на закона и директивите, изложените в предложението съображения са неоснователни.</p>
--	---	--	--

	<p>Никъде в мотивите си европейският законодател дори не загатва за необходимост от забрана за превъзлагане на част от дейностите, извършвани от свързаните предприятия, на трето лице. Считаме, че причината за това е, че свързаното предприятие не следва да е в положение, по-неблагоприятно от това, в което би изпаднало, ако беше кандидат или участник в обществена поръчка - именно на последните е дадена възможността по чл. 66 от ЗОП без каквото и да е ограничение да ползват подизпълнители. Логично (а и без никаква следа от законодателна забрана) е положението на изпълнителите на възложените дейности (свързани предприятия, попадащи в действащите изключения на чл. 15, ал. 1, т. 5 от ЗОП, от една страна, и изпълнители по договори за обществени поръчки, от друга страна) да бъде приравнено в това отношение. В противен случай се стига до парадокс, при който изпълнител по договор за обществена поръчка може да превъзложи на подизпълнител 90 и повече % от предмета на договора, без да е налице правна забрана за това, а свързано предприятие, което е обект на консолидирано годишно отчитане заедно с възложителя, предвид което и дейността му е напълно прозрачна и лесно проследима за регулаторните и контролни органи, не може да превъзложи дори дейности в процентно съотношение, по-ниско от 1 на сто от предмета на договора. Считаме, че предложената промяна</p>		<p>Мотивите, че свързаното предприятие не следва да е в положение, по-неблагоприятно от това, в което би изпаднало, ако беше кандидат или участник в обществена поръчка са неприемливи. Не е уместно да се съпоставят възможностите за ползване на подизпълнители при участие в конкурентна процедура с такава при директното възлагане в рамките на изключенията от закона.</p>
--	---	--	--

	<p>неоснователно лимитира възможността на секторните възложители да се ползват от специалните познания и капацитета на свързаните с тях предприятия досежно спецификата на техния основен предмет на дейност. Напълно нормална и световно разпространена практика е разделянето на дейности между дружества в една икономическа група (свързани предприятия), която практика способства за по-добра синергия по отношение на предоставяне на необходимите дейности, както до голяма степен и за повишаване на качеството им. Безспорно работници и служители, чийто труд е фокусиран почти изцяло върху нуждите на възложителя, са в пъти по-добре запознати с последните в сравнение с което и да е друго лице, което е основна предпоставка за повишаване на ефективността и качеството на предоставените строителство, услуги или доставки. Именно достигането на високо ниво на синергия, без разбира се да се пренебрегват принципите на ЗОП, би довело до постигане на основната му цел - ефективност разходването на средствата на дружества и предприятия, които са възложители по смисъла на закона.</p> <p>С оглед горепосоченото, считаме, че е налице неоснователно и немотивирано ограничение от страна на националното законодателство спрямо договорите, които съгласно Европейския парламент и Съвета следва да останат извън приложното поле на ЗОП, и молим да се обърне внимание на посоченото</p>		
--	---	--	--

	<p>несъответствие, за да бъдат спазени изискванията, заложи на наднационално ниво.</p>		
	<p>2. По отношение на § 7, т. 2: <i>В чл. 36, ал. 1 се правят следните допълнения:</i> <i>„2. Създават се т. 18- 20:</i> <i>„18. договорите, сключени на основание чл. 14, ал. 1, т. 5 - 7 и чл. 15, ал. 1, т. 5, включително приложенията към тях;</i> <i>19. допълнителните споразумения за изменения на договорите, сключени на основание чл. 14, ал. 1, т. 5 - 7 и чл. 15, ал. 1, т. 5, включително приложенията към тях. 20. докладите за резултатите от одитния ангажимент за консултиране по чл. 2376.".</i></p> <p>както и по отношение на § 8: <i>„В чл. 36а се правят следните допълнения:</i> 1. <i>В ал. 1 се създава нова т. 2:</i> <i>„2. информация за датата, основанието и размера на всяко плащане по договорите, сключени на основание чл. 14, ал. 1, т. 5 - 7 и чл. 15, ал. 1, т. 5, включително за авансовите плащания, извършени през съответното тримесечие;"</i> 2. <i>Създава се нова ал. 3:</i> <i>„(3) Информацията по ал. 1, т. 2 се публикува в срок до 30 дни след края на всяко тримесечие.".</i></p> <p>Мотиви: Не сме против предоставянето на подробна информация по отношение на договорите със свързани</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Отпада предложението по пар. 8. Относно възраженията срещу публикуване на договорите, анексите и приложенията към тях следва да се отбележи, че в закона се съдържат възможности за опазване на конфиденциална информация, ако има такава.</p>

	<p>предприятия. Последното е в изпълнение и на основен принцип, залегнал във философията на ЗОП - този на публичност и прозрачност. Считаме обаче, че данните по отношение на договори, сключени не по реда на ЗОП, нямат място в Профила на купувача, който е част от платформата по чл. 39а, ал. 1 от ЗОП. Последната е замислена като електронна среда, в която процесът по възлагане на обществени поръчки същевременно да бъде улеснен за страните, участници в него, но и по-лесно проследим от външни за него лица. Няма логично обяснение защо едно дружество, пък бидейки и неговите представители възложител по ЗОП, трябва да предоставя като публична информация съдържанието на всичките си договори и споразумения, които не са обект на ЗОП, част от които съдържащи и конфиденциална информация. Следва да се има предвид, че възложителите на обществени поръчки са обект на контрол от страна на Сметната палата и Агенцията на държавна финансова инспекция, които въз основа на законовите си правомощия имат цялостен достъп до тази информация и благодарение на тясната си компетентност в тази сфера, могат да, а и извършват, нарочни проверки на паричните потоци в дружествата, попадащи в обхвата на ЗОП. На следващо място всяко дружество е задължено да оформя дейността си (а и тази на свързаните му предприятия) и във финансови отчети, чието съдържание е публично достъпно, благодарение на</p>		
--	--	--	--

	<p>Агенцията по вписванията. Наред с това част от възложителите като например „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ МРЕЖИ ЗАПАД“ АД са обект на регулация и от Комисията за финансов надзор, в качеството си на публични дружества по смисъла на Закона за публичното възлагане на ценни книжа, както и на други регулаторни органи, свързани с упражняването на секторната дейност. Не считаме, че публичността на горната информация би се явила по- добра еманация на принципа на публичност и прозрачност, тъй като държавата чрез своите контролни и регулаторни органи има достъп до абсолютно цялата информация по отношение на договорите със свързани предприятия, както и на всички останали договори, които дружествата, чийто представители са възложител по ЗОП, са сключили.</p> <p>Нещо повече, изискването информацията да се публикува в срок до 30 дни след края на всяко тримесечие създава сериозна административна тежест върху възложителите, която се явява ненужна, с оглед на обстоятелството, че подобни данни могат да бъдат предоставени на компетентните органи по всяко време при нарочна проверка, а публичността им чрез Профила на купувача няма да има добавена стойност.</p>		
	<p>3. По отношение на § 17: <i>„В чл. 107 се правят следните изменения и допълнения:</i></p>	<p>Приема се</p>	

	<p>1. Досегашният текст става ал. 1.</p> <p>2. Създава се ал. 2:</p> <p>„(2) Възложителят не отстранява участник, кога то констатираните недостатъци не променят по същество фактите относно липсата на основания за отстраняване и съответствието с критериите за подбор, съдържанието на офертата, както и предложенията в нея, които подлежат на оценяване.“.</p> <p>Мотиви: Макар и изложените мотиви по отношение на това предложение да са свързани с осигуряване на по-голяма конкуренция, считаме, че то на практика въвежда повече въпроси и неясноти във връзка с формулировката „не променят по същество“, отколкото да подпомогне възложителите и да поясни основанията за отстраняване, заложи в чл. 107, чл. 54 и чл. 55 от ЗОП. Например трудно ще се прецени приложението на отстранителните основания по чл. 107, т. 1 (възложителят отстранява кандидат или участник, който не отговаря на поставените критерии за подбор <u>или не изпълни друго условие, посочено в обявлението за обществена поръчка, поканата за потвърждаване на интерес или в покана за участие в преговори, или в документацията</u>) и т. 5 (от ЗОП възложителят отстранява кандидат или участник, подал заявление за участие или оферта, които не отговарят на условията за представяне, включително за форма, начин, срок и валидност) - не става ясно как по-точно</p>		
--	--	--	--

	<p>възложителят и помощният му орган ще преценят дали неизпълненото условие е такова, че да отговаря на изискването на предложената чл. 107, ал. 2 от ЗОП. Предложената разпоредба на ал. 2 в чл. 107 от ЗОП по- скоро би затруднила прилагането му и би довела до множество недобросъвестни опити за обжалване на решения на възложителите, отколкото да разреши съществуващ в практиката проблем.</p>		
	<p>4. По отношение на § 33, т. 2: <i>„2. Създава се ал. 3: (3) Наказанието по ал. 1 се налага и на представляващия юридическото лице - изпълнител, който наруши забраната на чл. 14, ал. 6, чл. 15, ал. 2 или чл. 149, ал. 7.“</i></p> <p>Мотиви: Предложената ал. 3 в чл. 248 от ЗОП води до налагането на санкция при неспазването на посочените разпоредби не само на възложителите на обществени поръчки, но и на трети лица, които не са пряк адресат на разпоредбите на закона. Така предложена редакцията дава право на административнонаказващия орган да наложи глоба не само на свързаното предприятие, но и на фактическия изпълнител (онзи, на когото е превъзложено изпълнението на дейностите). Последното считаме за недопустимо, тъй като установяването на обстоятелството дали определено лице се явява или не възложител по ЗОП би довело до едно ненужно усложняване на търговския оборот. Безспорно ще се повиши административната тежест не само върху</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Възможността за възлагане на свързано предприятие, в икономическа група е едно от изключенията от приложното поле на директивите и закона, и предвид характера си на изключение предпоставките за неговата допустимост се прилагат строго стеснително. Условието за прилагането на това изключение целят да предотвратят въздействието, което вътрешното възлагане в икономическа група има върху свободния пазар и конкуренцията, именно като ограничават неговото прилагане само до случаите, в които свързаното предприятие самостоятелно може да изпълни предмета на поръчката. В този смисъл е недопустимо да се говори за „фактически изпълнител, на когото е превъзложено</p>

	<p>възложителите по ЗОП, които са основните адресати на разпоредбите му, но и тази върху всички останали стопански субекти, които желаят да положат дължимата грижа за законосъобразното сключване на какъвто и да е договор. Последните ще бъдат изправени пред задължението за обстойна проверка на бъдещия си съконтрагент - дали има качеството „възложител“ по смисъла на ЗОП, дали средствата, които смята да похарчи, подлежат на разходване след провеждане на процедура или ред за възлагане на обществена поръчка или пък попадат в изключенията. Това предложение за законодателна промяна не държи сметка за факта, че не всеки субект, който встъпва в договорно правоотношение с друг, има тясна експертиза в приложението на ЗОП. Не на последно място - тази санкция на практика е адресирана към лица, които нямат възможността да направят обстойна проверка на съконтрагента си, тъй като никой частноправен субект няма право на инспекция на разходите, камо ли на план-графика за провеждане на обществени поръчки на друг субект. В този смисъл считаме, че предложението за създаване на ал. 3 в чл. 248 от ЗОП следва да отпадне.</p>		<p>изпълнението“, тъй като всяко „излизане“ на пазара извън групата и възлагане изпълнението на икономически субект извън нея, е необосновано и в противоречие със същността на допуснатото изключение. Ако за изпълнението на определен предмет е необходимо привличане на субект, който не е в групата, той следва да бъде избран посредством конкурентна процедура. Свързаното предприятие, предвид това си качество, следва да е наясно със статута на участниците в групата, и няма нужда от „обстойна проверка“ дали лицето, което възлага договора има качеството възложител по ЗОП. Предвидените законодателни промени, вкл. предвидените санкции, са насочени срещу превратното прилагане и използване на изключението за заобикаляне приложното поле на закона и директивите.</p>
ЗОП ПРО ООД	<p>1. Въвеждане на задължение за възложителя да публикува всички документи в преписката на обществената поръчка, като: 1.1. Единен европейски документ за обществени поръчки (ЕЕДОП) и документите</p>	Не се приема.	<p>Информацията в посочените документи е необходима на членовете на комисията, за да преценят дали кандидатите/участниците изпълняват условията и изискванията на закона.</p>

	<p>доказващи декларираното в него.</p> <p>Избраният за изпълнител има задължение преди сключване на договор да предостави на възложителя конкретни документи, доказващи декларираното в ЕЕДОП, а именно основанията за задължително отстраняване (чл. 54 от ЗОП), изискванията за икономическо и финансово състояние (чл. 60 от ЗОП) и изискванията технически и професионални способности (чл. 63 от ЗОП). Към момента ЗОП не изисква ЕЕДОП на участниците и документите, с които се доказват критериите за подбор (документите по чл. 58, чл. 62 и чл. 64 от ЗОП), да са публични. Това води до невъзможност на обществеността да проследи дали избраният изпълнител действително отговаря на поставените критерии за подбор.</p> <p>1.2. Всички документи създадени по време на изпълнение на договора, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> - приемо-предавателни протоколи; - фактури; - актове и протоколи, създавани по време на изпълнение на обществената поръчка, респективно протоколите по наредба № 3 от 31.07.2003 г. за актове и протоколи по време на строителството (в т.ч. акт 10 и 11); - Протоколи и/или други документи, констатиращи осъществяването на контрола от страна на възложителя за спазването от страна на изпълнителя (в т.ч. на подизпълнителите и 	<p>Не се приема.</p>	<p>Отговорността за тази преценка е на възложителя и подлежи на последващ контрол по съответния ред от компетентни органи. От гледна точка контрол на гражданското общество за законосъобразност е важна информацията, която се съдържа в документите от ключовите етапи – откриването относно спазване на съответния ред, избрания за изпълнител и резултата от изпълнения договор, вкл. във финансов аспект. Тази информация, както и много други документи, свързани с възлагането на обществени поръчки се публикуват в РОП.</p> <p>Посочените документи се съдържат в досието по чл. 121 от ЗОП, което възложителите имат задължение да поддържат. Достъп до тях при необходимост може да бъде разрешен по реда на Закона за достъп до обществена информация. Наред с това, при реализиране на правомощията по закон, органите за последващ контрол разполагат с пълен и неограничен достъп до всички документи, свързани с обществената поръчка.</p>
--	--	----------------------	--

	<p>третите лица), на декларираните в обществената поръчка технически лица, техника и всички други изисквания на възложителя към изпълнението на поръчката. В ЗОП и ППЗОП не е посочено задължение за възложителите да публикуват документите по изпълнението на договора. Именно тази липса на публичност, води до невъзможност на обществеността да проследи как се изпълнява договора, изискват ли се и контролират ли се всички изисквания към изпълнението на поръчката, изготвят ли се всички изискуеми съгласно закона и договора документи.</p> <p>1.3. Анексите към договорите, с включени подробни и ясни мотиви наложили промяната в договора, с приложени документи доказващи мотивите налагащи тази промяна, в т.ч. оползотворени непредвидени разходи, предварително включени в поръчката като процент от общата стойност за изпълнение.</p> <p>Често срещана практика при изпълнение на договори за обществени поръчки е в тях да се правят промени, които не стават публично достояние. Това води до невъзможност да се установи какви са мотивите за тези изменения (ако има такива), дали са законосъобразни, както и дали договорът е изпълнен спрямо заложените в него условия. Тази липса на публична информация, относно изпълнението на договора, представлява предпоставка за сериозни нарушения в процеса, включително и</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>И към момента е налице законово задължение за публикуване както на обявление за изменение на договор за обществена поръчка или рамково споразумение (чл. 27 от ЗОП), така и на допълнителните споразумения за изменение на договорите за обществени поръчки и рамкови споразумения (чл. 36, ал. 1, т. 14 от ЗОП). Със законопроекта се предлага да се публикуват и приложенията към анексите, както и към договорите за подизпълнение.</p> <p>Относно публикуването на всички останали документи виж бележката по-горе.</p>
--	--	----------------------	--

	<p>за корупционни практики.</p> <p>Предвид горните аргументи, предлагаме да се направят промени в чл. 121 на ЗОП и чл. 98 на ППЗОП, които да гласят, че всички тези документи следва да са публични, включително и цялото досие на обществената поръчка, т.е. да са публикувани в публичната преписка на обществената поръчка в ЦАИС или в профила на купувача (когато е приложимо). Предлагаме и тези документи да се публикуват в определен срок след съставянето им, а не след приключване на договора. По този начин ще може да бъде осъществяван контрол и да бъдат сигнализирани съответните органи своевременно още при изпълнението на договора, а не едва след като е приключил.</p> <p>Предвид горните аргументи, предлагаме следното:</p> <p>ЗОП</p> <p><i>Чл. 121 (2) Досието съдържа всички решения, обявления, документацията и други допълнителни документи, разясненията, поканите, протоколите, окончателните доклади на комисията, офертите или заявленията за участие, доказателства за предприетите действия по чл. 44, ал. 3 - 5, описание на причините, поради които се използват други средства за подаване на документи, различни от електронните при електронното подаване, а в случаите на осъществен предварителен контрол - и</i></p>		<p>В чл. 36, ал. 6 от ЗОП е предвидено, че документите по ал. 1, които се отнасят до определена обществена поръчка, рамково споразумение или квалификационна система, се обособяват в отделна електронна преписка.</p> <p>Към момента, действащият закон в изрично посочени случаи позволява извършването на действия извън платформата и представяне на хартиени документи. В този смисъл не може досието на електронната поръчка да бъде приравнено с електронната преписка на поръчката.</p>
--	--	--	---

	<p><i>становищата на Агенцията по обществени поръчки и мотивите на възложителя за неприетите препоръки. досието съдържа договора или рамковото споразумение, както и всички документи, свързани с изпълнението и неговото отчитане.</i></p> <p><i>Вместо „Досието съдържа всички решения, да се промени както следва: „Досието, включително и в електронната преписка в платформата по чл. 39а, ал. 1 чрез електронни документи, съдържа всички решения,</i></p> <p>ППЗОП</p> <p><i>Чл. 98 (1) Досието за всяка обществена поръчка освен документите и информацията по чл. 121, ал. 2 ЗОП включва и.:</i></p> <p><i>Да се промени, както следва: „Досието на всяка обществена поръчка, включително и електронната преписка в платформата по чл. 39а, ал. 1, освен документите и информацията по чл. 121, ал. 2 ЗОП включва и.:“</i></p>		
	<p>2. Да се въведе изискване за посочване на мотивите за отказ от страна на избрания за изпълнител за сключване на договор, както и мотивите на възложителя за сключване на договор с класирания на второ място участник.</p> <p>Мотивите за искане на подобна промяна в законодателството е липсата на задължение към участника класиран на първо място, да</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Проблемът, който се поставя касае неспазване от възложителя на законовото изискване за мотивиране на решенията. В този смисъл би следвало да се коригира чрез практиката на компетентните контролни органи.</p> <p>Що се отнася до евентуалното наличие на съгласувани практики по смисъла на чл. 15 от ЗЗК,</p>

	<p>мотиви своя отказ за сключване на договор. Още повече, че при подобен отказ, чл. 112 от ЗОП дава право на възложителя да направи субективен и непрозрачен избор дали да сключи или не, договор с класирания на второ място участник, въпреки вменените му задължения за мотивирани решения по чл. 22 от ЗОП.</p> <p>Съгласно чл. 112, ал. 3 от ЗОП „възложителят може да измени влязлото в сила решение в частта за определяне на изпълнител и с мотивирано решение да определи втория класиран участник за изпълнител“. Практиката показва, че в почти всички случаи мотивите на възложителя са единствено цитиране на правното основание за този акт, без да се посочват фактическите основания, поради които той е достигнал до това решение.</p> <p>За постигане на прозрачност в този процес е необходимо въвеждане на задължение за двете страни да формулират ясни и точни мотиви, и фактически основания за тези си действия. Изключително важна промяна за законодателя е да посочи конкретните предпоставки, при наличието на които могат да бъдат осъществени тези действия от страна на възложителя. Едноличната преценка от страна на възложителя води до много примери на разнопосочни действия, в т.ч. от един и същ възложител, представляващи предпоставки за корупционни практики и картелни</p>		<p>въпросът е уреден в чл. 106, ал. 2 и 7 от ЗОП.</p>
--	---	--	---

	<p>споразумения.</p> <p>Предвид горните аргументи, предлагаме следното:</p> <p>ЗОП</p> <p><i>Чл. 112. (2) Възложителят не сключва договор, когато участникът, класиран на първо място:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. откаже да сключи договор;</i> <i>2. не изпълни някое от условията по ал. 1, или</i> <i>3. не докаже, че не са налице основания за отстраняване от процедурата.</i> <p><i>(3) В случаите по ал. 2 възложителят може да измени влязлото в сила решение в частта за определяне на изпълнител и с мотивирано решение да определи втория класиран участник за изпълнител.</i></p> <p>Чл. 112, ал. 2, т. 1 да се промени, както следва: <i>„откаже да сключи договор чрез изпращането до възложителят на писмен мотивиран отказ“.</i></p> <p>Да се допълни изречение второ към ал. 3, както следва: <i>„В решението задължително се посочват мотивите и фактическите основания за взимането му“.</i></p> <p>Да се създаде нова ал. 4, която да гласи: <i>„В случай, че по ал. 3 възложителят не измени влязлото в сила решение в частта за определяне на изпълнител, следва да посочи</i></p>		
--	---	--	--

	<p><i>мотивите и фактическите основания за това в решението си.“</i></p> <p><i>Чл. 112а. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) (1) При сключване на рамково споразумение се прилагат условията на чл. 112, ал. 1, т. 1, 2 и 4.</i></p> <p><i>(2) Възложителят не сключва рамково споразумение с участник, определен за изпълнител, който:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. откаже да сключи рамковото споразумение;</i> <i>2. не изпълни някое от условията по ал. 1, или</i> <i>3. не докаже, че не са налице основания за отстраняване от процедурата.</i> <p><i>(3) В случаите по ал. 2 възложителят може да измени влязлото в сила решение в частта за определяне на изпълнител и с мотивирано решение да определи следващия класиран участник за изпълнител.</i></p> <p><i>Чл. 112а, ал. 2, т. 1 да се промени, както следва: „откаже да сключи договор чрез изпращането до възложителят на писмен мотивиран отказ“.</i></p> <p><i>Да се допълни изречение второ към ал. 3 както следва „В решението задължително се посочват мотивите и фактическите основания за взимането му!“.</i></p> <p><i>Чл. 194. (1) Възложителят сключва договор за</i></p>		
--	--	--	--

	<p><i>обществена поръчка с определения изпълнител в 30-дневен срок от датата на определяне на изпълнителя. В случаите по чл. 191, ал. 1, т. 3 договорът се сключва не по-късно от 5 работни дни от датата на определяне на изпълнител.</i></p> <p><i>(2) Възложителят може да сключи договор със следващия класиран участник, когато избраният за изпълнител участник откаже да сключи договор или не се яви за сключването му в определения от възложителя срок, без да посочи обективни причини.</i></p> <p><i>Ал. 2 да се промени както следва: „Възложителят може да сключи договор със следващия класиран участник, когато избраният за изпълнител участник представи мотивиран отказ за сключване или не се яви за сключването му в уговорения между страните срок“.</i></p> <p>ППЗОП</p> <p><i>Чл. 68. (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2020 г., в сила от 01.04.2020 г.) След влизането в сила на решението за определяне на изпълнител страните уговарят датата и начина за сключване на договора.</i></p> <p><i>(2) Когато определеният за изпълнител участник откаже да сключи договор, възложителят прекратява процедурата или определя за изпълнител втория класиран участник. За отказ се приема и неявяването на</i></p>		
--	---	--	--

	<p><i>уговорената дата, освен ако неявяването е по обективни причини, за което възложителят е уведомен своевременно.</i></p> <p><i>Ал. 2 да се промени както следва: „Когато определеният за изпълнител участник представи мотивиран отказ за сключване на договор, възложителят прекратява процедурата или определя за изпълнител втория класиран участник, при спазване разпоредбите на чл. 112, ал. 3 от ЗОП. За отказ се приема и неявяването на уговорената дата, освен ако неявяването е по обективни причини, за което възложителят е уведомен своевременно“.</i></p> <p><i>Чл. 98, ал. 1, т. 7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 17 от 2019 г., в сила от 01.03.2019 г.) Документите, представени от определения за изпълнител участник преди сключването на договора;</i></p> <p><i>Да се допълни както следва: „включително и мотивиран отказ за сключване на договор от изчисления за изпълнител, когато е приложимо“</i></p>		
	<p>3. Публичност на всички документи при провеждане на вътрешно конкурентен избор по сключени рамкови споразумения</p> <p>През последните няколко години, масова практика при възложителите е да сключват рамкови споразумения за период от 4 или 5</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Не е необходимо допълване на разпоредби, с цел изрично упоменаване на вътрешния конкурентен избор. От една страна това е само един от възможните начини за възлагане на поръчки въз основа на сключено рамково споразумение. От друга страна това</p>

	<p>години с един, двама или максимум трима участника, за всякакъв вид обществени поръчки, независимо дали е целесъобразно или не. Съгласно Европейските директиви в областта на обществените поръчки, използването на рамковите споразумения следва внимателно да се следи, за да се избегнат прекомерната концентрация на популателна способност и тайните споразумения, както и за да се запазят прозрачността, конкуренцията и възможностите за достъп до пазара за малки и средни предприятия. Към момента, множество рамкови споразумения сключени през последните няколко години, нарушават именно тази насока в Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки. Съгласно същата, използването на рамкови споразумения може да бъде ефективна техника за възлагане на поръчки в целия Съюз, но е необходимо повишаване на конкуренцията чрез подобряване на прозрачността на възлагането на поръчки чрез рамкови споразумения и на достъпа до тях.</p> <p>Тъй като тези рамкови споразумение не определят всички условия, възлагането на поръчки по тях следва да се случи след провеждане на вътрешен конкурентен избор. Съгласно ЗОП и ППЗОП, както и методическо указание изх. № МУ-13 от 16.11.2020 г. на</p>		<p>са обществени поръчки, за които се прилагат общите правила. Така например не е необходимо допълване на чл. 36, ал. 1, т. 1. По същество това са решения за определяне на изпълнител, които попадат в чл. 22, ал. 1 от ЗОП и като такива задължително се публикуват. Същото се отнася и до поканите, документациите, разясненията, протоколите и докладите. Предложенията, свързани с ППЗОП не са обект на разглеждане в настоящата съгласувателна процедура.</p>
--	---	--	---

	<p>АОП, при провеждане на вътрешен конкурентен избор в преписката на рамковото споразумение в ЦАИС е публична информацията за сключен договор, т.е. обявлението за възложена поръчка, което обявление възложителят може да публикува 30 дни след сключването на договора (чл. 26, ал. 1 от ЗОП). Съгласно чл. 19 а, ал. 3 от ППЗОП „При поръчки, възлагани по рамково споразумение, поканите до изпълнителите, решенията по чл. 22, ал. 1, т. 6 от ЗОП, както и докладите и протоколите на комисиите се публикуват в регистъра и на профила на купувача в деня на публикуване на съответното обявление за възлагане на поръчка“ Освен, че с рамковото споразумение се ограничават от възможността за участие в обществени поръчки за период от 5 години всички фирми в съответния сектор, то и провеждането на вътрешно конкурентния избор не е публично и прозрачно. Нито един документ от провеждането на избора не е публичен до момента на изпращане на обявление за възлагане на поръчката, а именно: покани до участниците, в т.ч. прогнозна стойност, срок за изпълнение, гаранции и др.; технически спецификации; протоколи от работа на комисията; ценови оферти на участниците; решение за избор на изпълнител; договор с приложения.</p>		
--	---	--	--

	<p>Предлагаме да бъдат заложи разпоредби в ЗОП и ППЗОП, съответно да бъде направена и възможност в ЦАИС, чрез които възложителите да бъдат задължени и да имат възможност, да публикуват целите преписки по възлагане на обществени поръчки чрез вътрешно конкурентен избор по рамкови споразумения.</p> <p>Предвид горните аргументи, предлагаме следното:</p> <p>ЗОП Чл. 36. <i>(1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Регистърът на обществените поръчки (РОП) представлява електронна база данни - част от платформата по чл. 39а, ал. 1, с информация за възлаганите обществени поръчки от възложителите по този закон. В регистъра се публикуват:</i> <i>1. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г., Доп. - ДВ, бр. 107 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) решенията по чл. 22, ал. 1 и 8;</i></p> <p>Да се допълни в т. 1, както следва: „и решенията по чл. 82, ал. 4, т. 5“</p> <p><i>7. (нова - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.11.2019 г., предишна т. 5, изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) обявите за събиране на оферти, поканите До определени</i></p>		
--	---	--	--

	<p><i>лица по чл. 191, ал. 1, както и обявления за възлагане на обществени поръчки на стойност по чл. 20, ал. 3 или 7;</i></p> <p><i>Да се добави в т. 7, както следва: „и поканите до лицата по рамковите споразумения по чл. 82, ал. 4, т. 1“</i></p> <p><i>8. (нова - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.11.2019 г., предишна т. 6, изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Документациите за обществени поръчки, с изключение на случаите на чл. 32, ал. 3 и 4;</i></p> <p><i>Да се добави в т. 8, както следва: „Документациите за обществени поръчки, включително и при провеждане на вътрешно конкурентен избор по чл. 82, ал. 3“</i></p> <p><i>10. (нова - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) разясненията, предоставени от възложителите във връзка с обществените поръчки;</i></p> <p><i>Да се добави в т. 10, както следва: „включително и при провеждане на вътрешно конкурентен избор по чл. 82, ал. 3“</i></p> <p><i>11. (нова - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) протоколите и докладите на комисииите при възлагане на поръчките, съответно на журито в конкурс за проект;</i></p>		
--	---	--	--

	<p>Да се добави в т. 11, както следва: <i>„включително и при провеждане на вътрешно конкурентен избор по чл. 82, ал. 3“</i></p> <p><i>12. (нова - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Договорите за обществени поръчки и рамковите споразумения, както и приложенията към тях, с изключение на тези, които са публикувани като част от документацията;</i></p> <p>Да се добави в т. 12, както следва: <i>„включително сключените след проведен вътрешно конкурентен избор по чл. 82, ал. 3“</i></p> <p><i>14. (нова - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Допълнителните споразумения за изменения на договорите за обществени поръчки и рамковите споразумения;</i></p> <p>Да се добави в т. 14, както следва: <i>„включително и при сключените след проведен на вътрешно конкурентен избор по чл. 82, ал. 3“</i></p> <p><i>(б) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Документите по ал. 1, които се отнасят до определена обществена поръчка, рамково споразумение или квалификационна система, се обособяват в отделна електронна преписка.</i></p> <p>Да се промени, както следва: <i>„Документите по</i></p>		
--	---	--	--

	<p><i>ал. 1, които се отнасят до определена обществена поръчка, рамково споразумение, вътрешно конкурентен избор по чл. 82, ал. 3 или квалификационна система, се обособяват в отделна електронна преписка “</i></p> <p><i>Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 86 от 2018 г.) (1) (В сила от 01.11.2019 г., изм. и Доп. - ДВ, бр. 107 от 2019 г., в сила от 01.01.2021 г.) При възлагането на обществени поръчки, включително чрез Динамична система за покупки, рамково споразумение и квалификационна система, както и при провеждане на конкурси за проект се използва централизирана електронна платформа.</i></p> <p><i>Да се допълни, както следва: „както и при провеждане на конкурси за проект и вътрешно конкурентен избор по рамково споразумение, се използва централизирана електронна платформа“</i></p> <p><i>Чл. 108. Процедурите по този закон завършват с решение за:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. (изм. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г.) определяне на изпълнител по договор за обществена поръчка, включително по договор, сключен въз основа на ДСП или квалификационна система;</i> <i>2. определяне на изпълнители по рамково споразумение;</i> 		
--	---	--	--

	<p>Да се допълни в т. 1, както следва: <i>„включително и по договор, сключен въз основа на вътрешно конкурентен избор по чл. 82, ал. 3“</i></p> <p>ППЗОП <i>Чл. 19а. (Нов - ДВ, бр. 29 от 2020 г., в сила от 01.04.2020 г.) (1) Документите по чл. 36, ал. 1 от ЗОП се публикуват едновременно в регистъра и на профила на купувача.</i> <i>(2) С изключение на документите, чиито срокове са определени в закона, останалите документи по чл. 36, ал. 1 от ЗОП се публикуват в следните срокове:</i> <i>1. (Доп. - ДВ, бр. 35 от 2021 г.) решенията по чл. 22, ал. 1, т. 3 - 8 и 10 - 12 и ал. 8 от ЗОП - в Деня на изпращането им на лицата, заявили интерес, на кандидатите или на участниците, а когато не подлежат на изпращане - в тридневен срок от издаването им;</i> <i>2. поканите по чл. 34, ал. 1 и чл. 191, ал. 1 от ЗОП и чл. 64, ал. 3 - в деня на изпращането им на определените лица;</i></p> <p>Да се допълни в т. 2, както следва: <i>„и поканите по чл. 82, ал. 4, т. 1 от ЗОП“</i></p> <p><i>4. протоколите и докладите на комисиите за провеждане на процедурите, съответно на журито в конкурс за проект - в деня на изпращане на съответното решение по чл. 22, ал. 1, т. 4 - 8, 10 и 11 от ЗОП, в зависимост от</i></p>		
--	---	--	--

	<p><i>вида и етапа на процедурата;</i></p> <p>Да се допълни в т. 4, както следва: <i>„за провеждане на процедурите, включително и при провеждане на вътрешно конкурентен избор по чл. 82, ал. 3 от ЗОП“</i></p> <p><i>5. Договорите за обществени поръчки и рамковите споразумения, включително приложенията към тях - в деня на публикуване на обявлението за възлагане на поръчка;</i></p> <p>Да се допълни в т. 5, както следва: <i>„Договорите за обществени поръчки, рамкови споразумения и сключените след проведен вътрешно конкурентен избор по чл. 82, ал. 3, включително ...“</i></p> <p><i>7. Допълнителните споразумения за изменения на договорите за обществени поръчки и рамковите споразумения - в деня на публикуване на обявлението за изменение на договор за обществена поръчка или на рамково споразумение;</i></p> <p>Да се промени т. 7, както следва: <i>„Допълнителните споразумения за изменения на договорите за обществени поръчки, рамковите споразумения, включително и при сключените след проведен на вътрешно конкурентен избор по чл. 82, ал. 3 от ЗОП - в деня на публикуване на обявлението за изменение на договор за обществена поръчка</i></p>		
--	---	--	--

	<p>или на рамково споразумение “</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 35 от 2021 г.) При поръчки, възлагани по рамково споразумение, поканите До изпълнителите, решенията по чл. 22, ал. 1, т. 6 от ЗОП, както и докладите и протоколите на комисиите се публикуват в регистъра и на профила на купувача в деня на публикуване на съответното обявление за възлагане на поръчка. При публикуване на това обявление се визуализират автоматично наименованията, съответно имената на участвалите при възлагане на поръчката по рамковото споразумение, и ценовите им предложения.</p> <p>Да се отмени ал. 3.</p> <p>Чл. 57. (3) (Нова - ДВ, бр. 29 от 2020 г., в сила от 01.04.2020 г., Доп. - ДВ, бр. 35 от 2021 г.) Най-малко 24 часа преди датата на отваряне на ценовите предложения участниците се уведомяват за датата и часа на отварянето чрез автоматично генерирани съобщения в платформата. В този срок комисията изпраща на участниците резултатите от оценяването на техническите показатели чрез платформата, когато е приложимо. Ценовите предложения по ал. 1 автоматично се визуализират в публичната преписка на поръчката след Декриптиране от председателя на комисията с изключение на поръчки, възлагани въз основа на рамково</p>		
--	---	--	--

	<p><i>споразумение.</i></p> <p>В ал. 3, изр. трето да отпадне текста: „с изключение на поръчки, възлагани въз основа на рамково споразумение“</p> <p><i>Чл. 78а. (Нов - ДВ, бр. 35 от 2021 г.) При поръчки, възлагани по рамково споразумение, Докладите и протоколите на комисиите се изпращат на участниците заедно с решението за определяне на изпълнител</i></p> <p>Чл. 78а да се отмени или да се промени, както следва: „При поръчки, възлагани по рамково споразумение, докладите и протоколите на комисиите се публикуват в регистъра на обществените поръчки - част от платформата по чл. 39а, ал. 1 от ЗОП, заедно с решението за определяне на изпълнител“.</p>		
	<p>4. Регламентиране и публичност на начина за определяне на прогнозната стойност на обществената поръчка</p> <p>Причината за искане на такава промяна в закона е неясния статут на обявената прогнозна стойност. Законът разглежда определянето на прогнозната стойност единствено и само с цел поръчката бъде възложена по съответния праг по чл. 20 от ЗОП, т.е. да не се използва ред за възлагане на по-ниски стойности. Никъде в закона обаче не е регламентирано, дали прогнозната стойност на възложителя е</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Механизмът на определяне на стойността чрез пазарни консултации почива на идеята, че фирмите от съответния бранш следва да ориентират възложителя за реалната пазарна цена на възлаганата доставка, услуга или строителство, като отчитат спецификите на предмета, динамиката на цените и редица други фактори. Съгласно закона информацията от консултациите</p>

	<p>пределна или не. При тази липса на законодателна разпоредба, възложителите вземат индивидуално такова решение. Това обаче води до голяма несигурност в потенциалните участници, дали ако дадат по-висока оферта от прогнозната стойност, няма да бъдат отстранени от участие, независимо от факта, че тя не е посочена изрично от възложителя като пределна. В следствие на тази несигурност, бизнесът се отказва от участие и резултатът от това е липса на реална конкуренция в обществените поръчки.</p> <p>Друг порок, който се появява при определянето на прогнозната стойност, е когато тя е значително завишена от реалната пазарна. В този случай, възложителят получава оферти на много по-високи цени, което води до неефективно разходване на публични средства. Още повече, че за участниците оферирали реална пазарна цена се налага да дават обосновки по чл. 72 от ЗОП за това, че офертата им е с 20 % по-благоприятна, като в множеството случаи, тези обосновки не са приемат от комисията, съответно участникът бива отстранен от обществената поръчка.</p> <p>За предотвратяването на тези пороци е необходимо да бъде създадена и въведена от АОП ясна и единна методика за определяне на прогнозната стойност, както и законово задължение за възложителите за предоставяне на публична информация за този процес. Обичайна практика при възложителите е да определят прогнозната стойност на</p>		<p>трябва да се оповести с оглед принципа за равнопоставеност. Реализирането на идеята за разработване на общоприложима методика за определяне на прогнозната стойност на поръчките изисква задълбочен анализ на възможностите, предвид многообразието на предметите на обществени поръчки. Освен това би било пряка намеса на държавата на пазара.</p> <p>Чрез създадените в ЦАИС ЕОП начини за оповестяване на пазарните консултации на практика се постига публикуването им в РОП.</p> <p>Като част от досието на всяка обществена поръчка е информацията за определяне на прогнозната ѝ стойност (чл. 98 от ППЗОП).</p>
--	---	--	---

	<p>обществената поръчка единствено на база предходни поръчки проведени в собствената им организация или изцяло произволно (особено показателно когато има индикатори за корупция), без да отчитат реалните пазарни стойности, включително и икономически показатели, като инфлация и дефлация.</p> <p>Предвид горните аргументи, предлагаме следното:</p> <p><i>Чл. 21. (2) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Прогнозната стойност трябва да е актуална към датата на откриване на обществената поръчка. Възложителят може да изчисли прогнозната стойност в резултат на проведени пазарни проучвания или консултации.</i></p> <p>Ал. 2 да се промени, както следва: <i>„Прогнозната стойност трябва да е актуална към датата на откриване на обществената поръчка. Възложителят изчислява прогнозната стойност по стандартизирана методология от АОП, а в случаите, когато тя не е приложима, възложителят посочва писмено мотиви, които се публикуват в досието на поръчката, включително и електронната преписка в платформата по чл. 39а, ал. 1, и изчислява прогнозната стойност в резултат на проведени пазарни проучвания или</i></p>		
--	---	--	--

	<p>консултации“</p> <p><i>Чл. 31. (1) Документацията за обществена поръчка трябва да съдържа:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. техническите спецификации;</i> <i>2. инвестиционните и други проекти, когато се изискват за подготовката на офертата;</i> <i>3. методиката за определяне на комплексната оценка на офертата, когато е приложимо;</i> <i>4. образци на документи, както и указание за подготовката им;</i> <i>5. (Доп. - ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) проект на договор освен когато договарът се сключва при общи условия или нормативен акт определя задължителното му съдържание.</i> <p>Да се създаде нова т. 6, както следва: <i>„информация за определяне на прогнозната стойност по чл. 21, ал. 2 “</i></p> <p>Алтернативно: В случай, че предложението за създаване и въвеждане от АОП на ясна и единна методика за определяне на прогнозната стойност не бъде прието, предлагаме:</p> <p>Чл. 21, ал. 2 да бъде изменен, както следва: <i>„Прогнозната стойност трябва да е актуална към датата на откриване на обществената поръчка. Възложителят може да изчисли прогнозната стойност в резултат на проведени пазарни проучвания или консултации. Информацията и начина на определяне на прогнозната стойност е част</i></p>		
--	--	--	--

	<p><i>от документацията по чл. 31 от ЗОП*</i></p> <p><i>Чл. 36. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Регистърът на обществените поръчки (РОП) представлява електронна база данни - част от платформата по чл. 39а, ал. 1, с информация за възлаганите обществени поръчки от възложителите по този закон. В регистъра се публикуват:</i></p> <p><i>17. (нова - ДВ, бр. 107 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) информацията, свързана с проведени пазарни консултации.</i></p> <p><i>Да се промени т. 17, както следва:</i> <i>„информация, свързана с методиката и начина на определяне на прогнозната стойност, включително и с проведени пазарни проучвания, и консултации, когато е приложимо“</i></p>		
	<p>5.Увеличаване на минималните регламентирани срокове в ЗОП, в които участниците могат да направят предложения за промяна (чл. 100 и чл. 179 от ЗОП), да отправят искания за разяснения (чл. 33, чл. 180 и чл. 189 от ЗОП) и да подадат оферти (чл. 133, ал. 1 и чл. 178, ал. 2 от ЗОП), както и въвеждане на административна наказателна отговорност при нарушение от страна на възложителя на чл. 33 и чл. 180 от ЗОП</p> <p>Съгласно ЗОП, за да направят предложения за</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Определените срокове за подаване на оферти са минимални, като при определянето на срока в конкретна поръчка възложителят е задължен да отчете нейната сложност и специфики и да предостави срок по-дълъг от минималния.</p> <p>Относно сроковете за искане и даване на разяснения следва да се отбележи, че те са съобразени с разпоредби на директивите в областта на обществените поръчки.</p>

	<p>промени в обществена поръчка, потенциалните участници разполагат с 3 дни при публично състезание и 10 дни при открита процедура, като сроковете започват да текат от публикуването на обявлението в РОП. Тези срокове са крайно недостатъчни, тъй като за този период потенциалният участник следва да се е запознал подробно с всички документи на поръчката, да е задал въпроси, по които са необходими разяснения и да е получил отговор от възложителя, преди да формулира и отправи конкретни предложения за промяна. Практиката ни показва, че много от потенциалните участници не успяват административно и технически да се справят с тези срокове и пропускат възможността да отправят своите предложения за промяна и искания за разяснения, съответно те или не участват в обществената поръчка, или подават неподходящи оферти и биват отстранявани. В множество случаи, публични състезания се обявяват в петък, като в такъв случай тридневния срок изтича в понеделник, което поставя лицата пред невъзможност да направят предложения за промяна.</p> <p>За разлика от срока за предложения за промяна, този за подаване на оферти започва да тече, не от публикуването на обявлението в РОП, а от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване. При откритите процедури, времето за публикуване в Европейски вестник отнема от 3 до 5</p>		<p>Относно издаването на разяснения, това е действие, което подлежи на обжалване. Това е по-надежден начин за защита интересите на участниците, доколкото може своевременно да даде възможност за участие в конкретната процедура.</p> <p>Приема се предложението относно определяне на по-дълги срокове при необходимост от посещение на място.</p>
--	--	--	--

	<p>календарни дни, което на практика съкращава срока, в който участниците могат да се запознаят с документацията на обществената поръчка и да подготвят своята оферта, и този срок се съкращава от 30 на 25 календарни дни. В много видове поръчки, особено когато се изискват оферти от чужди фирми доставчици на материали, техника или съоръжения, този срок е крайно недостатъчен.</p> <p>Тези изключително кратки срокове, контрастират на фона, че ЗОП не предвижда срок за работата на комисията по чл. 103 от ЗОП. На практика се получава така, че офертите на участниците се подготвят за по-малко от 10 дни, а комисията на възложителя ги разглежда в продължение на месеци, като в повечето случаи това са оферти на 1 -2 участника. Предвид изложеното, предлагаме да бъдат увеличени следните срокове:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за подаване на оферти по чл. 133, ал. 1 и чл. 178, ал. 2 от ЗОП, срокът да бъде увеличен с минимум 5 дни (съответно на 35 за открита процедура и 25 дни за публично състезание); - за подаване на искане за промяна по чл. 100, ал. 2 от ЗОП, да бъде увеличен с минимум 2 дни, т.е. 12 дни от датата на публикуване на обявлението в РОП; - за подаване на искане за промяна по чл. 179, ал. 1 от ЗОП, да бъде увеличен с минимум 4 дни, т.е. 7 дни от датата на публикуване на обявлението в РОП; 		
--	---	--	--

	<p>- срокът за искане на разяснения при открита процедура, да бъде до 7 дни.</p> <p>Друг проблем при искането на разяснения по чл. 33 и чл. 180 от ЗОП е, че в множеството от случаите възложителите нарушават чл. 33, ал. 2 от ЗОП, като не дават разяснения по зададените от потенциалните участници въпроси или дават неотнормирани такива. Не по-малко срещан проблем е, че възложителите нарушават разпоредбата на чл. 33, ал. 5 от ЗОП, като с дадените разяснения въвеждат промени в условията на процедурата. Също така, нередка е практиката възложителите да дават разяснения извън регламентираните за това срокове. На практика неизпълнението на цитираните разпоредби, не води до никаква санкция за възложителите, което е и предпоставка за тяхното неспазване, респективно до липса на яснота в условията на процедурата за потенциалните участници, отказът им от участие и затвърждаване на наложилото се мнение в обществото за наличие на корупционни практики при провеждането на обществените поръчки в Р България.</p> <p>Във връзка с изложеното, предлагаме да се въведе нов член в ЗОП, чрез който да се регламентира административно наказателна отговорност за възложители неспазващи разпоредбите на чл. 33, чл. 180 и чл. 189 от ЗОП. Предвид горните аргументи, предлагаме</p>		
--	--	--	--

	<p>следното: ЗОП Чл. 33. (1) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г.) Лицата могат да поискат писмено от възложителя разяснения по условия, които се съдържат в решението, обявлението, поканата за потвърждаване на интерес, документацията за обществената поръчка и описателния документ до 10 дни преди изтичане на срока за получаване на заявленията за участие и/или офертите, а когато срокът е съкратен по чл. 74, ал. 2 или чл. 133, ал. 2 или при необходимост от спешно възлагане - до 7 дни.</p> <p>Вместо „до 10 Дни преди изтичане на срока“, да се промени, както следва: „до 7 Дни преди изтичане на срока“</p> <p>(2) Възложителят предоставя разясненията в 4-дневен срок от получаване на искането, но не по-късно от 6 дни преди срока за получаване на заявления за участие и/или оферти, а когато срокът е съкратен по чл. 74, ал. 2 или чл. 133, ал. 2 или поради необходимост от спешно възлагане - до 4 Дни преди този срок. В разясненията не се посочва лицето, направило запитването.</p> <p>Вместо „не по-късно от 6 дни“, да се промени, както следва: „не по-късно от 5 дни“ Вместо „до 4 дни преди този срок“, да се промени,</p>		
--	---	--	--

	<p>както следва: „до 3 дни преди този срок““</p> <p>(3) Възложителят не предоставя разяснения, ако искането е постъпило след срока по ал. 1.</p> <p>Вместо „не предоставя разяснения““, да се промени, както следва: „не е длъжен да предоставя разяснения““</p> <p>Чл. 45. (2) Когато офертите могат да се съставят само след посещение на обекта или след проверка на място на допълнителни документи, свързани с обществената поръчка, сроковете за получаването на оферти трябва да бъдат по-дълги от минимално определените, като дават възможност на заинтересованите лица да се запознаят с цялата информация, необходима за изготвяне на офертите.</p> <p>Вместо „сроковете за получаването на оферти трябва да бъдат по-дълги от минимално определените“, да се промени, както следва: „сроковете за получаването на оферти трябва да бъдат с минимум 5 дни по-дълги от минимално определените “</p> <p>(3) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.11.2019 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.) Когато подаването на оферти или на части от тях с електронни средства не е възможно поради някоя от причините по чл. 39а, ал. 9 или 10, сроковете за</p>		
--	---	--	--

	<p><i>получаване на оферти се удължават с 5 дни.</i></p> <p><i>Вместо „сроковете за получаване на оферти се удължават с 5 дни“, да се промени, както следва: „сроковете за получаване на оферти се удължават с минимум 5 дни“</i></p> <p><i>Чл. 74. (1) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.11.2019 г.) Минималният срок за получаване на оферти в открита процедура е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване.</i></p> <p><i>Вместо „30 дни от датата на изпращане на обявлението“, да се промени, както следва: „35 дни от датата на изпращане на обявлението“</i></p> <p><i>Чл. 133. (1) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.11.2019 г.) Минималният срок за получаване на оферти в открита процедура е 30 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка за публикуване.</i></p> <p><i>Вместо „30 дни от датата на изпращане на обявлението“, да се промени, както следва: „35 дни от датата на изпращане на обявлението“</i></p> <p><i>Чл. 100. (2) Заинтересованите лица могат да правят предложения за промени в документите по ал. 1 в 10-дневен срок от публикуването на обявлението в РОП, с което</i></p>		
--	---	--	--

	<p><i>се оповестява откриването на процедурата, и/или от получаване на поканата за потвърждаване на интерес.</i></p> <p><i>Вместо „в 10-дневен срок от публикуването на обявлението в РОП“, да се промени, както следва: „в 12-дневен срок от публикуването на обявлението в РОП“</i></p> <p><i>(3) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Възложителят може да направи промените по ал. 1 еднократно в 14-дневен срок от публикуването в РОП на обявлението, с което се оповестява откриването на процедурата, като изпрати за публикуване обявление за изменение или Допълнителна информация и решението, с което то се одобрява.</i></p> <p><i>Вместо „14-дневен срок от публикуването в РОП на обявлението“, да се промени, както следва: „16-дневен срок от публикуването в РОП на обявлението“.</i></p> <p><i>Чл. 178. (2) (Изм. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г.) В обявлението по ал. 1 възложителят определя срок за получаване на оферти, който трябва да е съобразен с обема и сложността на обществената поръчка. Срокът не може да бъде по-кратък от 20 дни и започва да тече от изпращането на</i></p>		
--	---	--	--

	<p><i>обявлението за публикуване.</i></p> <p>Вместо „Срокът не може да бъде по-кратък от 20 дни““, да се промени, както следва: „Срокът не може да бъде по-кратък от 25 дни““</p> <p><i>Чл. 179. (1) (Доп. - ДВ, бр. 86 от 2018 г., в сила от 01.03.2019 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 01.01.2020 г.) Възложителят може да направи промени в обявлението и/или документацията на обществена поръчка по собствена инициатива или по искане на заинтересовано лице, направено в срок до три дни от публикуване на обявлението за обществена поръчка. Промените се правят еднократно, като обявлението за изменение или допълнителна информация и решението, с което то се одобрява, се изпращат за публикуване в срок до 7 дни от публикуването в РОП на обявлението за обществена поръчка, а когато срокът е съкратен по чл. 178, ал. 3 или 4 - до 5 дни.</i></p> <p>В изречение първо вместо „направено в срок до три дни от публикуване на обявлението за обществена поръчка“ да се промени, както следва: „направено в срок до 7 дни от публикуване на обявлението за обществена поръчка“</p> <p>Изречение второ да се промени, както следва:</p>		
--	--	--	--

	<p><i>„Промените се правят еднократно, като обявлението за изменение или допълнителна информация и решението, с което то се одобрява, се изпращат за публикуване в срок до 10 дни от публикуването в РОП на обявлението за обществена поръчка, а когато срокът е съкратен по чл. 178, ал. 3 или 4 - до 8 дни“</i></p> <p>Да се въведе нов член 256г в ЗОП, който да гласи: <i>„Възложител, който не изпълни задължението си по чл. 33, ал. 2 и ал. 5, чл. 180, ал. 1 и ал. 2, се наказва с глоба в размер от 1000 до 3000 лв.“</i></p>		
<p>Сдружение „Българска асоциация „Природен газ“</p>	<p>В мотивите към ЗИДЗОП е посочено, че предложените изменения целят да разрешат проблеми, обособени в две групи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>привеждане на закона в съответствие с изискванията на европейското законодателство;</i> - <i>прецизиране на действащата нормативна уредба с оглед преодоляване на констатираните проблеми в практиката на възложителите.</i> <p>Така, с предложените изменения в чл. 15 (аналогични на предложението за промяна на чл. 14 от ЗОП) и чл. 248 на ЗОП се цели създаване на механизъм за противодействие на възлагания, които заобикалят закона, чрез позоваване на предвидените изключения, а с новите редакции на чл. 36 и чл. 36а от ЗОП се</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Относно качеството възложител на лицата по чл. 5, ал. 4 от ЗОП – разпоредбата отразява коректно чл. 4 от Директива 2014/25/ЕС. Предвид характера на дейността, извършвана от тези дружества е възприето, че средствата за осъществяването ѝ следва да се разходват прозрачно. Спецификите, които предвижда секторната директива за поръчките на този вид възложители са намерили отражение в ЗОП в Част трета “Специални правила при възлагане на обществени поръчки от секторни възложители”.</p>

	<p>цели „по-голяма публичност и контрол при прилагане на изключенията...“.</p> <p>В частичната предварителна оценка на въздействието на ЗИДЗОП авторите на проекта са изложили аргументи относно съответствието на предложените изменения в горепосочените норми с разпоредбите на Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за обществените поръчки, и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО („Директива 2014/24“) и Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО („Директива 2014/25“), които по наше мнение, следва да се прецизират и задълбочат.</p> <p>Тази необходимост, на първо място, произтича от недотам правилния подход на авторите на ЗИДЗОП за слагане на знак за равенство между възложителите по смисъла на Директива 2014/24 и тези по смисъла на Директива 2014/25. Очевидно, такова не би могло да съществува, доколкото възложители по смисъла на Директива 2014/25 са организации, извършващи специфични дейности от обществен интерес, които в повечето случаи не са публични органи (или приравнени на такива), за разлика от възложителите по смисъла на Директива 2014/24. От тук идва и</p>	<p>По отношение на въведената със законопроекта забрана за превъзлагане, следва да се има предвид, че посочените поръчки са изключени от приложното поле на Директива 2014/25/ЕС при наличието на изрично предвидени предпоставки, възпроизведени в ЗОП. Директното възлагане на собствено дружество или на такова, което е член на затворена икономическа група е оправдано, ако това дружество има капацитета да изпълнява поръчките на възложителя. Обратното противоречи на основната идея при този вид възлагане, води до заобикаляне прилагането на ЗОП и до ограничаване на конкуренцията. Тези съображения отразяват принципа на този начин на възлагане и са валидни независимо от вида на възложителя.</p> <p>По отношение на коментарите във връзка с предлаганите промени в чл. 36 и чл. 36а, е направена редакция в чл. 29, с която се въвежда задължение за публикуване на Обявление за приключване на договор за обществена поръчка или рамково споразумение и в случаите по чл.</p>
--	--	---

	<p>съществената разлика в произхода на разходваните средства от съответния възложител, респективно - засиления обществен интерес от ефективно и целесъобразно разходване на средства от възложители по смисъла на Директива 2014/24. Считаме за полезно да обърнем внимание на цялостния подход на българския законодател при определянето на лицата, които имат качеството на секторен възложител по смисъла на закона, и съответствието на тези норми с разпоредбите на чл. 4 от Директива 2014/25 във връзка със съображение 20 и посоченото в Приложение II от същата. С други думи, намираме за наложително да се преразгледа подходът на законодателя, възприет в чл. 5, ал. 4 от ЗОП, съгласно който дружества, извършващи секторна дейност изцяло със свой ресурс/частен капитал, са задължени субекти по смисъла на закона и съответствието на това законодателно решение с цитираните разпоредби на Директива 2014/25.</p> <p>С оглед на горното, належащо е както действащото в момента законодателство, така и предложенията за неговото изменение, да прокарат разграничение между субектите на закона, извършващи дейност като публични предприятия и публичноправни организации, и тези, учредени като търговски дружества с частен капитал. Ето защо намираме, че е нецелесъобразно и незаконосъобразно предлаганите изменения да са аналогични както за публични, така и за секторни</p>		<p>15, ал. 1, т. 5 от ЗОП, когато секторен възложител възлага поръчки на свързано предприятие. В закона се съдържат разпоредби, чрез които може да се гарантира неоповестяването на конфиденциална информация, ако има такава – чл. 37 и чл. 102 от ЗОП.</p>
--	---	--	--

	възложители, респективно еднакви, по чл. 14 на закона и по чл. 15 от ЗОП.		
	<p>Аналогична е позицията ни и по предлаганите изменения на разпоредбите на чл. 36 и чл. 36а в ЗИДЗОП. Засилването на контрола върху средствата, разходвани от секторни възложители, опериращи с изцяло частен капитал чрез оповестяване на посочената информация, е в противоречие и с разпоредбите на Закона за защита на търговската тайна, респективно - с Директива 2016/943 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 година относно защитата на неразкрити ноу-хау и търговска информация (търговски тайни) срещу тяхното незаконно придобиване, използване и разкриване.</p> <p>Съдът на ЕС¹ многократно се е произнасял по сходни въпроси в своята практика, като непротиворечиво приема, че опазването на търговската тайна (каквато несъмнено съдържат и документите, предвидени да се оповестяват публично по реда на новите чл. 36 и чл. 36а), е от съществено значение за защита на конкуренцията на съответния пазар и препятстването на злоупотреби с такава информация. По тази причина е налице надделяващ обществен интерес, който държавите членки следва да съблюдают и</p>		

¹ Решение на Съда (голям състав) от 7 септември 2021 година по дело C 927/19: „115. В това отношение следва да се припомни, че главната цел на правилата на Съюза в областта на обществените поръчки включва да се осигури ненарушено конкурентно начало във всички държави членки, и че за постигането на тази цел е важно възлагащите органи да не разкриват информация, свързана с процедурите за възлагане на обществени поръчки, чието съдържание може да бъде използвано за нарушаване на конкуренцията било в процедура за възлагане, която е в ход, било в последващи процедури за възлагане. “

	<p>опазват.</p> <p>Следва, също така, да се оцени вътрешното противоречие между измененията на чл. 36 и чл. 36а, предложени със ЗИДЗОП, и сега действащата разпоредба на чл. 2 от ЗОП, и по - конкретно: до колко оповестяването на чувствителна информация по реда на цитираните разпоредби противоречи на принципите за защита на свободната конкуренция. Разкриването на информация чрез публично оповестяване на документите, посочени в чл. 36 и чл. 36а, неминуемо представлява разкриване на чувствителна информация, която може да бъде използвана за нарушаване на конкуренцията на определен пазарен сегмент²</p> <p>Нещо повече, дори и да се игнорира цитираната практика на Съда на ЕС, от предложения подход не може да се направи обоснован извод, че подобно публично оповестяване ще засили контрола за спазване на закона и ще постигне целеният резултат - препятстване на заобикалянето му. Действащите разпоредби на ЗОП, както и част от предложените със ЗИДЗОП (чл. 237а и чл. 237б), създават достатъчно и сигурни механизми за извършване на проверки, мониторинг и контрол върху възложителите на обществени</p>		
--	--	--	--

²

Решение на Съда (трети състав) от 14 февруари 2008 г. Vares SA срещу Белгийската държава. Дело C-450/06: „35. За постигането на тази цел е важно възлагащите органи да не разкриват информация, свързана с процедурите за възлагане на обществени поръчки, чието съдържание може да бъде използвано за нарушаване на конкуренцията било в процедура за възлагане, която е в ход, било в последващи процедури за възлагане.“

	<p>поръчки. Предлаганите изменения на чл. 36 и 36а единствено засилват административната тежест върху възложителите, каквато цел, очевидно от мотивите към законопроекта, авторите му нямат.</p> <p>В допълнение на горното и в светлината на контрола върху дейността на секторните възложители (особени тези в сектор енергетика), в това число и дейността им, свързана с възлагане на обществени поръчки, следва да се отчете регулацията, която им е наложена и от други специални закони. Така, по силата на разпоредбите на ДОПК, сделките между свързани лица следва да се осъществяват при пазарни цени чрез прилагане на трансферно ценообразуване, за което се създава и съхранява съответното досие, а нарушението на тези правила е скрепено с административно-наказателна отговорност на основание чл. 278а, ал. 5-8 от ДОПК. Т.е., цитираните разпоредби на ДОПК гарантират справедливо разходване на средства по сделки, сключени в хипотезата на чл. 15, ал. 1, т. 5 от ЗОП.</p> <p>Допълнителен мониторинг и контрол върху разходите на енергийните предприятия - секторни възложители, се извършва в процедурата по ценово регулиране, установена в Закона за енергетиката и доразвита в поднормативните актове към него. Енергийните предприятия, съгласно законовата процедура, понасят за своя сметка всички разходи, които независимия държавен орган в лицето на Комисията за енергийно и водно</p>		
--	---	--	--

	<p>регулиране приеме, че не са обосновани, не следва да се включват в регулаторната база на активите.</p> <p>Тези законодателни решения, в случай че бъдат доразвити с предлаганите изменения на чл. 36 и чл. 36а от ЗИДЗОП, е наложително да се разгледат и в светлината на разпоредбите на Директива 2006/123 ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година относно услугите на вътрешния пазар, която задължава държавите членки да се въздържат от налагане на мерки, които утежняват предлагането на услуги от икономическите оператори, каквито несъмнено са и услугите, предоставяни в секторните дейности по смисъла на Директива 2014/25.</p> <p>В обобщение на казаното по-горе, изменения, предвидени с § 5, т. 1, § 7, т. 2, § 8, т. 1 и т. 2 и § 33, т. 2 на ЗИД ЗОП не съответстват на правото на Европейския съюз и са в явно противоречие с приложимата практика на Съда на ЕС по различни казуси, очертали възлови проблеми и въпроси при практическото прилагане на правилата за обществените поръчки и същите не следва да се приемат.</p>		
--	--	--	--